Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

KRISLAI

Rašytoja Buck Nusiminusi. Bet Thomas Mann'as Kitaip Mano. Farmacistas Jatulis Judina. Svarbų Klausimą. Kodėl gi Juo Nesusirūpinti? Rašo R. Mizara.

Nobelio laureatų pietuose, įvykusiuose New Yorke pereitą ketvirtadienį, sakė kalbas žymiausieji mūsų krašto rašytojai. **Pearl Buck** yra viena tų rašytojų. Žinoma tolimuose pasaulio kampuos, ne tik Amerikoje.

Rašytoja Buck, pasirodo, pesimistiškai žiūri į ateitį. Ji mano, jog šis karas neatnešiąs pasauliui taip laukiamos žmonėms laisvės.

Ko gero, rašytojos nuomone, po to, kai fašistinė Ašis bus sulaužyta, galįs kilti kitas karas, — karas tarp žmogaus laisvės šalininkų ir josios priešų.

Niekas neabejoja rašytojos nuoširdumu, josios liberališkumu, josios žmogaus sielos pažinimu. Mrs. Pearl Buck prisideda prie visų didesniųjų visuomeninių darbų, vedamų žmonijos gerovei pasiekti. Bet čia, mums atrodo, ji perdaug pesimistiška.

Kitas Nobelio laureatas, vokietis, rašytojas **Thomas Mann'as,** kuris šiuo metu gyvena mūsų krašte, taipgi ten kalbėjo. Jis yra optimistiškesnis. Jis mano, jog Amerika suvaidins vadovaujančiąją rolę taikos daryme ir dėl to taika būsianti žmoniška. Tai vienas Mann'o troškimas. Kitas:

"... kad militarinė sąjunga tarp anglo-saksų tautų ir didžiosios Rusijos (Tarybų Sąjungos) liaudies, atliekančios tokius stebūklus mūsų akivaizdoje,—stebūklus tam, kad laisvė gyvuotų, — kad ši sąjunga gyvuotų ir po karo kaipo taikos sąjunga ir kad ji gyvuotų vaisingam darbui."

Na, o žymusis Nobelio laureatas, profesorius **Urey** (jis gavo Nobelio dovaną už išradimus chemijoj) pareiškė panašiai, kaip rašytojas Mann'as. Jis trokšta, kad tuojau po karo tarp buržuazinių demokratijų ir socijalistinės demokratijos viešpatautų santarvė ir draugiškumas. Tik tuomet būtų garantuota taikos egzistencija.

Džiugu, kad mūsų kultūros ir mokslo pilioriai rūpestingai sielojasi žmonijos ateities buitimi!

Farmacistas **Povilas Jatulis** (iš Stoughtono) rašo mums straipsnį (jis neužilgo pasirodys "Laisvėje") dėl išleidimo Amerikos lietuvių istorijos. Rinkime medžiagą, sako jis. Jo straipsnis įdomus ir jis vertas dėmesio.

Šitų žodžių rašytojas jau senai tą klausimą klibino. Kadaise, prieš kokią 16-ką metų, ALDLD Centro Komitetas tam reikalui buvo išrinkęs komisiją, berods iš L. Prūseikos ir manęs rinkti istorijai medžiagą. Deja, nieko iš to neišėjo. Vėliau A. Bimba tuo buvo susirūpinęs ir jau buvo bepradedąs dirbti — rinkti medžiagą, —taipgi viskas nutilo.

Man rodosi, tačiau, tuo reikalu turėtų rūpintis keli asmenys. Knyga galėtų būti parūpinta, kaip "Amerikos Demokratijos Steigėjai." Saky-sime, vienas autorius rūpinasi vienu skyriumi:

1. Lietuvių imigracijos Amerikoje pradžia.
2. Organizacinio lietuvių judėjimo istorija.
3. Lietuviškos spaudos plėtojimasis.
4. Lietuviškų chorų ir dramos ratelių atsiradimas ir plėtotė.
5. Politinio judėjimo atsiradimas ir plėtojimasis Amerikos lietuviuos.
6. Lietuviai darbo unijose.
7. Lietuviai profesionalai.
8. Kanados lietuviai.

Ir tam panašiai.

Jeigu atsistotų prie darbo bent desėtkas žmonių, tai jie per kokius metus laiko galėtų surinkti medžiagą ir ją apdoroti.

Tuomet vienas asmuo ją galėtų atatinkamai suredaguoti ir ALDLD nariai turėtų puikią dovaną, nepavaduojamą rankvedį Amerikos lietuvių gyvenimui--praeičiai ir dabarčiai--pažinti!

No. 294 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Gruodžio-Dec. 16, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV

GEN. MACARTHURO KARIAI ATĖMĖ IŠ JAPONŲ BUNĄ

Talkininkų Lakūnai Sunaikino Daugelį Japonams Siunčiamų Pastiprinimų

Australija, gruod. 15. — Australai ir amerikiečiai, komanduojami Amerikos generolo MacArthuro, vakar užėmė Buna kaimą, svarbiausią karinę japonų stovyklą ir sandėlių centrą rytiniai-šiauriniame salos Naujosios Guinejos pajūryje. Pirm šešių dienų amerikiečiai ir talkininkai užkariavo Goną, kitą svarbų karinį japonų punktą į šiaurvakarius nuo Bunos. Buna tapo užimta po audringos atakos mortirų ugnim.

Bet japonai ginasi pajūrio ruožte tarp Bunos ir Gonos. Jie dar turi stiprių pozicijų vietovėje Buna Mission, apie mylią į pietų rytus nuo Bunos.

Kuomet australai ir amerikiečiai šturmavo Buną, du japonų šarvuotlaiviai ir trys naikintuvai mėgino iškelt pastiprinimų saviškiams dviejose vietose, už 45 ir 12 mylių į šiaurių vakarus nuo Gonos.

Talkininkų orlaiviai pastojo kelią tiem japonų laivam ir nuskandino bei sužeidė daug priešų valčių su kariais ir reikmenimis. Išlikę gyvi japonai bandė išplaukt į krantą, bet daugelis jų buvo vandenyje sušaudyta. Amerikiečiai ir australai lakūnai padegė kraunamus krantan japonų reikmenis.

"Manoma, kad didelė dalis japonų pastiprinimų buvo atmušta nuo išsikėlimo krantan," sako oficialis pranešimas.

Lietuviškojo tautinio Raudonosios Armijos N-no junginio kovotojai užsiėmimo metu.

SOVIETAI KIRTO SMŪGĮ NACIAM TIES VORONEŽU; ATMUŠA FAKTINAI VISAS ŠĖLSTANČIAS PRIEŠŲ KONTR-ATAKAS

Maskva, gruod. 15. —Sovietų kariuomenė staiga smogė vokiečiams į pietus nuo Voronežo ir užėmė kelias kariniai svarbias aukštumas. Voronežas yra tarp Stalingrado ir Rževo, apie 300 mylių į šiaurvakarius nuo Stalingrado.

Hitlerininkai pasmarkino kontr-atakas ištisais Rževo-Velikije Luki ir Stalingrado frontais. Raudonoji Armija atmetė atgal šešias atkaklias priešų atakas Rževo sektoriuje ir atmušė keturis fašistų puolimus į pietų vakarus nuo Stalingrado, bet sovietinė kariuomenė galų gale buvo priversta pasitraukt truputį atgal šioje srityje. Užtat raudonarmiečiai atėmė iš nacių dar kai kurias pozicijas į šiaurių vakarus nuo Stalingrado.

Sovietų jėgos nušovė žemyn dar 33-ris transportinius vokiečių orlaivius Stalingrado apskrityje. Tais orlaiviais naciai gabeno pastiprinimus ir reikmenis apsuptai savo kariuomenei Stalingrado apskrityje. Tai viso ten sunaikinta jau 258 tokie priešų orlaiviai.

Anglų ir Amerikiečių Naikinami, Vokiečiai Visais Garais Bėga Vis Tolyn Atgal Libijoj

Cairo, Egiptas, gruod. 15. — Aštuntoji anglų armija įkandžiai vejasi Rommelio vokiečių ir italų likučius Libijoj vis toliau į vakarus. Menama, kad fašistai jau prabėgę ir pro pajūrio miestelį Misuratą, tik truputį daugiau kaip už šimto mylių nuo Tripolio miesto, svarbiausio fašistų uosto vakarinėje Libijoje. O nuo Tripolio iki Tunisijos sienos tėra tik apie 90 mylių.

Užpakaliniai nacių būreliai tik silpnai atsišaudo, bandydami sulaikyt anglų armiją nuo pergreito žygiavimo. Bet tikrumoje tiktai prisodintos fašistų minos sutrukdo anglus.

Vakar anglų ir amerikiečių orlaiviai tris šimtus kartų per dieną bombardavo bėgančius hitlerininkus, pleškindami likusius jų šarvuotus automobilius, tankus, trokus ir kulkasvaidžiais daugmeniškai skindami fašistų kariuomenę.

Amerikiečiai ir anglai taipgi nušovė žemyn eilę vokiečių transporto orlaivių, kurie ant greitųjų mėgino pristatyt pastiprinimų vejamiem fašistam.

Smarkūs mūšiai siaučia tarp amerikiečių - australų, iš vienos pusės, ir japonų, iš antros, ties Buna Mission, arti Bunos kaimo, Naujojoj Guinejoj.

Amerika Priruošė Slaptus Pabūklus Ašiai Suparalyžiuot, Sako Gen. Arnold

Washington.— Jungtinės Valstijos ir Anglija ruošiasi net žaibiškiau ir plačiau iš oro bombarduoti Vokietiją, Italiją ir Japoniją, negu naciai 1940 metais bombardavo Angliją, pareiškė generolas H. H. Arnold, komandierius Amerikos armijos oro jėgų. Gen. Arnold tvirtino, kad fašistų Ašies stiprybė ore mažėja, o Jungtinių Valstijų orlaivynas vis sparčiau auga.

Amerika dabar statosi tokius galingus naujus orlaivius, kad geriausi iki šiol jos orlaiviai atrodys tik kaip žaislai, lygint su tais naujais oriniais karo laivais, sakė gen. Arnold.

Amerikiečiai taipgi turi "vieną kitą slaptą ginklą" ir jis neužilgo bus išbandytas ant Ašies, kaip teigė gen. Arnold:

Keleto mėnesių eigoje vokiečiai ir italai pajus, ką tai reiškia, "kuomet šimtai mūsų orlaivių mėtys į juos bombas ne vieną ar dvi naktis per savaitę, bet kasdien ir kas naktį per ištisas savaites."

Japonų valdžia įspėjo savo žmones, kad Amerikos lakūnai vėl atakuos Tokio, Japonijos sostinę.

"Taip, mes sugrįšime ten ir tikiuosi, greitu laiku. Mes neapsistosime po vieno atsilankymo, bet grįšime vėl ir vėl atgal," pareiškė gen. Arnold:

(Tąsa 5-tam puslapyj)

Francūzų Partizanai Naikina Nacius

Šiaur. Afrika, gruod. 15. — Francūzų partizanai kovotojai pietinėje Tunisijoje, ties St. Juliette susprogdino mina fašistų traukinį, vežusį 300 vokiečių kariuomenės ir dikčiai ginklų ir amunicijos.

Francūzai ugnim iš kulkasvaidžių nušovė 282 hitlerininkus, kurie persigandę stengėsi pabėgt iš traukinio griuvėsių. Tik 18 vokiečių teišliko gyvi.

Partizanai iš anksto įspėjo francuzus traukinio tarnautojus, kad pasisaugotų, nes jis bus susprogdintas, pasiekus jam pažymėtą vietą.

Amerikos ir Anglijos Lakūnai per 4 Valandas Pleškino Tunisą

Šiaur. Afrika, gruod. 15. — Amerikos ir Anglijos orlaiviai per keturias valandas paeiliui bombardavo Tunisą, fašistų uosto miestą Tunisijoj, francūzų kolonijoj Šiaurinėj Afrikoj.

Kad talkininkų lakūnai galėjo taip ilgai naikinti tą svarbų karinį fašistų centrą, tatai liudija, jog amerikiečiai ir anglai ten bent pradeda imt viršų ore prieš hitlerininkus.

Anglų-amerikiečių artilerija sekmingai atakavo eiles fašistų trokų ir automobilių, kuriais važiavo pastiprinimai naciam Tebourbos keliu, į šiaurių rytus nuo Medje-el-Babo linkui Tuniso.

Griežtas Karo Stovis Argentinoje

Buenos Aires, gruod. 15. — Argentinos prezidentas paskelbė griežtą karo stovį. Sakoma, jog blogėja Argentinos santikiai su Vokietija, Japonija ir Italija.

Jungtinių Tautų lamėjimai prieš fašistų Ašį, esą, padrąsina Argentiną krypti talkininkų pusėn.

Radijas pranešė, jog P. Laval, Vichy Francijos (jau nacių užimtos) valdžios "galva," išleido pareiškimą, kur grumoja sutriuškint bet kokį francūzų pasipriešinimą vokiečiams.

"LAISVĖS" VAJUS

J. Bakšys prisiuntė didelį pluoštą atnaujinimų. Punktais pakilo, bet pasilieka toj pačioj vietoj, lyginti su kitais.

J. Kazlauskas prisiuntė naują prenumeratą ir atnaujinimų. Jis pralenkė S. Puidoką.

V. Smalstienė, mūsų vajininkė ią Royal Ook, Mich., prisiuntė atnaujinmų ir rašo, kad stengsis daugiau pasidarbuoti vajuje.

A. Pipiras, pittsburghietis, taipgi prisiuntė atnaujinimų ir žada prisiųsti daugiau, kartu su naujom prenumeratom.

Gavome daugiau žinių nuo kitų vajininkų: rytoj jas paskelbsime.

Ačiu už pasidarbavimą ir lauksime daugiau laiškelių.

Dovanų ruožte šiandien yra:

K. Žukauskienė, Newark, N. J.	**3190**
Philadelphijos Vajininkai	**3145**
A. Stripeika, Elizabeth, N. J.	**3135**
Svinkūnienė ir Meisonienė, Waterbury, Conn.	**2880**
J. Bakšys, Worcester, Mass.	**2728**
S. Penkauskas—P. Tamošauskas, Lawr., Mass.	**1710**
J. Kazlauskas, Hartford, Conn.	**1471**
S. Puidokas, Rumford, Me.	**1329**
J. Mockaitis, Bridgeport, Conn.	**1048**
P. Bečis, Great Neck, N. Y.	**968**

(Tąsa 5-me puslapyje)

Hitleris Reikalauja Naujų Armijų iš Pavergtų Kraštų

London. — Hitleris pareikalavo savo armijai 250 tūkstančių holandų kareivių. Bulgarijai, Vengrijai ir Rumunijai jis įsakė pristatyt kitus šimtus tūkstančių kareivių vokiečiams. Tuomi naciai tikisi atpildyti savo armijos nuostolius nukentėtus Sovietų Sąjungoj ir Šiaurių Afrikoj.

Be to, Hitleris ima dar milioną darbininkų iš užkariautų kraštų į pajūrių aptvirtinimo darbus, prieš bijomą įsiveržimą iš anglų ir amerikiečių pusės.

Naciai viso yra išgabenę jau aštuonis milionus žmonių iš pavergtų kraštų į verstinus darbus Vokietijoj ir karo frontuose. Per vieną tik praeitą mėnesį jie išgujo 125 tūkstančius kitataučių į tokius prievartos darbus.

VOKIEČIAI NUSIMINĖ DĖL PRAKIŠIMŲ SOVIETUOSE

Vokiečių generolas Dietmar per Berlyno radiją dejavo:

"Rusai per savo ofensyvą Stalingrado srityje turėjo gana didelių pradinių pasisekimų. Per kiek laiko jie ten pastatė vokiečius į tikrai rimtą padėtį. O viename centralinio fronto sektoriuj Raudonoji Armija giliai įlenkė mūsų fronto linijas."

Gen. Dietmar įspėjo vokiečius neapsigaudinėt svajonėmis, būk jie galėsią lengvai ir greitai užbaigti karą prieš Rusiją.

SAKO, REIKĖSIĄ DAR ILGUS METUS KARIAUT PRIEŠ RUSIJĄ

Įtakingas nacių laikraštis Frankfurter Zeitung rašė:

"Kelių paskutinių savaičių įvykiai sunaikino visokią naują viltį, galėjusią kilti mūsų širdyse. Mes turime būti pasiruošę kariaut prieš Rusiją dar ilgus metus."

Amerikiečių Viršus Ore prieš Fašistus

Šiaur. Afrika. — Sekmadienį amerikiniai lėktuvai kovotojai nušovė žemyn penkis fašistų bombanešius šiaurinėje Tunisijoje, o amerikiečiai neteko trijų lėktuvų kovotojų.

Amerikiečių Lekiančios Tvirtovės, be to, nukirto žemyn tris iš devynių Hitlerio orlaivių, kurie atakavo jas virš Sfaxo, kur amerikiečiai lakūnai pleškino fašistų traukinių kiemus. Visos Lekiančios Tvirtovės sugrįžo.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President — Jos. Weise
Secretary Treasurer — J. Gasiunas
Editor — Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Smūgis Hitleriui Prie Stalingrado

Jeigu pereitais metais Maskvos ir Leningrado apylinkės virto Hitlerio "blitzkrigų" fašistams kapais, tai šiemet Stalingradas ir jo apylinkės virto hitlerizmo kapai. Per visą vasarą Hitlerio miliono armija su tūkstančiais tankų, lėktuvų, kanuolių šturmavo Stalingradą, o dabar tos armijos likučiai apsupti ir laukia sunaikinimo.

Per tris ir pusę mėnesius Stalingradas buvo malūnas Hitlerio "nesulaikomai" ir "neįveikiamai" armijai, kur kasdien nemažiau, kaip 3,000 hitlerininkų gaudavo galą, kur šimtai tankų, lėktuvų ir kanuolių buvo paversta į laužą.

Su lapkričio 19 dieną Raudonoji Armija perėjo į ofensyvą iš šiaurių ir pietų nuo Stalingrado ir sukrušino ištisas Hitlerio armijas. Iš miliono hitlerininkų, rumunų, vengrų, italų ir finų likę tik apie 150,000, kurie apsupti tarpe Dono ir Volgos upių, visai atkirsti nuo kitų nacių jėgų, kuriems didele kaina Hitleris padrūtinimus ir reikmenis pristato tik lėktuvų pagelba.

Gruodžio 12 dieną Sovietų Sąjungos Informacijų Biuras paskelbė, kad vien nuo Raudonosios Armijos pradėto ofensyvo, tai yra lapkričio 19 dienos iki gruodžio 11 dienos Stalingrado srityj Raudonoji Armija suėmė 72,400 hitlerininkų; 105 lėktuvus, 1,510 tankų; 2,134 kanuoles; 7,306 trokus; 1,714 mortirų; 311 priešlėktuvinių kanuolių; 4,445 kulkasvaidžius; 2,000 automatinių šautuvų; 63 radio stotis; 325 mylias ilgumo telefonų vielų; 1,386 motorinius dviračius; 4,-196,000 kanuolių šovinių ir 20,000,000 patronų.

Prie to, ten pat, per tą laiką 94,000 hitlerininkų užmušta; sunaikinta 632 lėktuvai; 548 tankai; 934 kanuolės; 386 trokai ir daug kitų karo ginklų. Bendrai, prie Stalingrado tik laike Raudonosios Armijos ofensyvo Hitleris neteko apie 250,000 užmuštų, belaisvių ir sužeistų fašistų; 737 lėktuvų; 2,058 tankų; 3,-068 kanuolių ir daug kitų ginklų.

Tuo pačiu kartu Raudonoji Armija išvystė ofensyvą Rževo ir Velikije Luki srityj, kur nuo lapkričio 25 dienos iki gruodžio 11 dienos suėmė: 194 tankus; 550 kanuolių; 1,063 kulkasvaidžius; 7,-000 šautuvų; 300,000 kanuolių svaidinių ir per 7,000,000 patronų; 920 trokus; 58 radio stotis; 43 maisto, drabužių ir amunicijos sandėlius. Prie to, ten dar sunaikino: 200 nacių lėktuvų; 416 tankų; 541 kanuolę; 1,000 mortirų; 1,234 kulkasvaidžius; 860 trokus ir daug kitų reikmenų.

Tai tik du punktai iš virš 2,000 mylių karo fronto, kuriame ant viso ploto eina naikinimas Hitlerio ir jo talkininkų jėgų ir prie Leningrado, ir Priekaukazijoj, ir prie Voronežo, Briansko ir kitur.

Pereitais metais, kada Raudonoji Armija perėjo prie ofensyvo Maskvos srityj, tai nuo gruodžio 5 dienos, 1941 metų iki sausio 30 dienos, 1942 metų, ten sunaikino ir suėmė: 2,200 Hitlerio tankų; 14,270 sunkvežimių; 1,991 kanuolių; 1,758 mortirų; 2431 kulkasvaidžius; 142,480 užmušė ir 280,400 hitlerininkų sužeidė, taip pat suėmė kalnus kitokių ginklų ir amunicijos.

Bet jeigu tatai palyginsime su Hitlerio dabartiniais nuostoliais prie Stalingrado, tai matysime, kad jis dabar panešė daug didesnius nuostolius, negu 1941 metais prie Maskvos.

Taip pat Hitlerio nuostoliai buvo daug didesni prie Stalingrado ir tada, kada jis ten vedė užpuolimo operacijas, negu pereitų metų jo nuostoliai prie Maskvos.

Bendrai imant tą atydon reikia daryti išvadą, kad Hitlerio jėgų nugarkaulis galutinai sulaužytas. Ir jeigu dabar Anglija ir Amerika galėtų perkelti karo veiksmus į Norvegiją, Franciją, Belgiją ir pačią Yokietiją bei Italiją, tai Jungtinės Tautos bendromis pastangomis galėtų sulaužyti Hitlerio ir jo talkininkų jėgas ir karo laimėjimas jau būtų ne tik užtikrintas, bet ir žymiai priartintas.

Potovskis Apie Tarptautinę Darbo Unijų Vienybę

Anglijos darbo unijos jau seniai sudarė glaudžią vienybę su SSSR darbo unijomis. Dabar norima, kad ir Amerikos darbo unijos prisidėtų prie tos vienybės, t. y., kad Amerikos Darbo Federacija, CIO ir Geležinkeliečių Brolijos—visos trys išvien—susijungtų su Anglijos ir SSSR darbo unijomis. Vienybė reikalinga ne tik laimėjimui karo, bet ir taikos pravedimui — žmoniškos taikos, teisingesnės taikos ir jos palaikymui.

CIO pasisakė atvirai už tokią vienybę. Bet ADF atsisakė. Josios suvažiavimas, įvykusis š. m. Kanadoje pareiškė, jog ADF tarpininkausianti tarp Anglijos darbo unijų ir CIO, o tegu Anglijos darbo unijos tarpininkauja tarp Amerikos ir SSSR darbo unijų. Tai, žinoma, netikęs nusistatymas ir jis išplaukia dalinai todėl, kad ADF viršūnėse stovi tam tikri asmenys, kurie visokiais būdais tarptautinei darbo unijų vienybei priešinasi. Tie asmenys kai kada argumentuoja, būk Tarybų Sąjungos darbo unijos nesančios tokios, kaip Amerikoje, nes ten darbininkams neleidžiama streikuoti.

Į tą argumentavimą atsako vienas Amalgameitų kriaučių unijos veikėjų J. Potovskis. Jis tuo klausimu sakė kalbą š. m. lapkr. 7-8 dd., įvykusiame Amerikos-Sovietų Draugingumo Kongrese. J. Potovskis sakė (vertimas "Vilnies"):

"Sakoma taip pat, kad mes negalime bendradarbiauti su Sovietų darbo unijomis dėl to, kad jos išsižadėjo teisės streikuoti. Nesigilinant ir neanalizuojant skirtumus tarpe visuomenės, kur pati valstybė yra savininkas gamybos (produkcijos) įrankių, ir mūsų sistemos privatinės nuosavybės, užtenka pasakyti, kad ir mūsų šalyje yra valstybės tarnautojų unijos. Tūlos iš jų priklauso Darbo Federacijai, tūlos CIO. Jos negali streikuoti. Bet ar iš to reikėtų daryti išvadą, kad jos nelaisvos, neefektyvės, kad jos jau nenaudingos nariams tik todėl, kad nevartoja streiko įrankį prieš valdžią? Bet Federacija mielai priima tas unijas į savo eiles. Kodėl ji iš sovietinių unijų reikalauja to, ko ji nereikalauja iš savo locnų unijų?

"Dar daugiau. Dabar visos mūsų unijos atsisakė nuo streikų įrankio. Bet juk tuomi jos neatsisakė nuo savo laisvės. Jos įsilaiko nuo streikų, vaduodamosi tuo įsitikinimu, kad tas reikalinga išsaugojimui jų laisvės akyvaizdoje fašistinio pavojaus. Tai kodėl mes įžiūrime blogą Sovietų darbo unijose, kuomet mes patys užėmėme tą poziciją?"

Aišku, tai sveiki argumentai, nors jie dar nepilni. Turime suprasti, kad Tarybų Sąjungoje nebeliko kapitalizmo, — visa pramonė yra pačios visuomenės rankose — darbo žmonių rankose. Tarybų Sąjungoje viešpatauja socijalizmas. Darbininkai, podraug su visais kitais šalies gyventojais, — yra šeimininkai. Fabrikai jiems patiems priklauso. Žemė priklauso tiems, kurie ją dirba, visi gamtos turtai priklauso tiems, kurie juos dirba ir jais naudojasi. Prieš ką tuomet jie streikuos? Negi streikuos patys prieš save.

Be to, jeigu Anglijos darbininkai gali su SSSR darbo unijomis bendradarbiauti, tai kodėl negali to patiės padaryti Amerikos darbininkai? Jeigu kapitalistinių demokratijų vyriausybės gali bendradarbiauti su socijalistinės demokratijos vyriausybe, tai kodėl organizuoti darbo žmonės negali bendradarbiauti? Kodėl jie negali eiti išvien?!

Klausimai patys ir atsako!

Anglijos Unijos Prieš Darlaną

Anglijoj darbo unijos griežtai išstojo ne vien prieš admirolą Darlaną, kaipo svetimą Jungtinių Tautų žmonių laisvei, bet ir prieš Anglijos vyriausybę ir net Jungtines Valstijas, kaip praneša specialis telegramas "N. Y. Times'ui."

Anglijos darbo unijų vadai ir nariai mano, kad Jungtinės Tautos perdaug pasidavė Darlanui, kad šiaurinėje Afrikoj perdaug palikta Darlano šalininkų, kurie esmėj yra fašistai. Šis Anglijos unijistų išstojimas duoda kai kuriems suprasti, kad jie negalės visada elgtis priešingai masių pageidavimui.

Žemė Dega Po Rentelno Kojomis

1940 metais, liepos 21 dieną Lietuva pakeitė valdymosi formą ir pasuko savo istoriją nauja kryptimi. Liaudies Seimas, kurio rinkimuose dalyvavo rekordinis mūsų kraštui gyventojų nuošimtis — 95% Respublikos pilnateisių piliečių — paskelbė Lietuvą Tarybų Socialistine respublika.

Per visą savo tariamosios politinės nepriklausomybės laikotarpį mūsų tėvynė nematė panašaus milžiniško tautos dvasios pakilimo, kaip anais metais. Liaudies seimas neabejotinai išreiškė tikrą tautos valią, įvykdė darbo žmonių troškimą, pakeisdamas buržuazinę išnaudojimo tvarką teisinga socialistine santvarka. Net aiškūs mūsų priešai, matydami tomis nepamirštamomis džiaugsmo dienomis nepaprastą entuziazmą, susičiaupę burnas tylėjo ir kuriam laikui, lyg chameleonai, skubiai keitė savo spalvas.

Hitlerinė Vokietija, istorinį Liaudies Seimo nutarimą pergyveno labai skausmingai ir sukandus dantis įvykių akivaizdoje stengėsi nerodyti savo susijaudinimo. Gi jaudintis jai tikrai buvo dėl ko. Hitlerio planu buvo numatyta artimiausioj ateityje paversti ir Pabaltijos respublikas, kaip Suomiją ir Rumuniją, savo paklusniais vasalais, įtraukti jas į karą Vokietijos pusėje, jų teritorijose paruošti placdarmą generaliniam puolimui į Rytus. Šiuos planus suardė Pabaltijo liaudis, nedviprasmiškai aiškiai pasisakiusi už kūrybinį savo krašto klestėjimą, už nepasidavimą Hitlerio įtakai.

Nuo pat pirmųjų tarybinio gyvenimo dienų hitlerinė Vokietija kliudė Lietuvai ramiai darbą dirbti. Ji kaišiojo nepatenkintų senojo režimo šalininkų rankomis pagalius į Respublikos vežimo ratus. Ji siuntė iš anapus sienos su specialiais uždaviniais ginkluotus diversantus, landžius šnipus bei gudrius provokatorius. Bet vis dėlto, nežiūrint į visa tai, per neramius nepilnus vienerius metus mūsų labai daug pasiekta. Iš pagrindų pasikeitė Lietuvos gyvenimas. Dingo apsnūdimas ir merdėjimas. Nuskriaustas, užguitas, pažemintas darbo žmogus įgijo piliečio teises, ėmė, lyg tikras šeimininkas jaustis savo tėvynėje. Darbininkas, valstietis, darbo inteligentas, pirmą kartą Lietuvos istorijoje atsistojo valstybinio aparato priešakin, ėmė pats valdyti kraštą. Jį matome valsčiaus bei apskrities vykdomojo komiteto pirmininku, fabriko direktorium, tresto valdytoju, liaudies komisaru, Aukščiausios Tarybos deputatu. Darbo žmogus, tapęs šeimininku, ir krašto gyvenimą ėmė tvarkyti taip, kaip tas buvo naudinga didelei gyventojų daugumai.

Atsiminkime tik kelis didžiausios svarbos bei reikšmės įvykius, kurie sekė viens kitą, pradėjus pačiam darbo žmogui valdyti Lietuvą.

Lietuvoje buvo 275,000 žemės ūkio savininkų. 27,-000 turtingų žemvaldžių bei dvarponių valdė apie pusantro milij. hektarų žemės plotą, kas sudarė daugiau kaip trečdalį visos Lietuvos dirbamos žemės. Tai buvo aiški neteisybė, kurios palikti buvo negalima. Kad Tarybinė valdžia nusavino žemės perteklius ir atidavė tiems, kurie jos labai mažai turėjo arba visai neturėjo, nors ir dirbo ant tos žemės visą amžių kumečiais bei ordinarininkais. Tuo būdu 70,000 bežemių ir mažažemių valstiečių gavo apie 600,000 hektarų žemės. Naujakuriams lengviausiomis sąlygomis buvo duodamos paskolos. Visi valstiečiai buvo atleisti nuo išperkamųjų mokesčių už žemę nuo buržuazinės vyriausybės uždėtų administratyvinių baudų. Buvo ne tik įvykdyta sena darbo valstiečio svajonė amžiams gauti tą žemę, kurią jis prakaitu bei krauju laistė, bet ir sudaryta jam sąlygos greitesniu laiku joje įsikurti ir gyventi pasiturinčiai bei kultūringai.

Ne atskirų žmonių pasipelnymui, bet viso krašto gerovei buvo panaudota prekyba bei pramonė. Darbo žmogus ėmėsi tvarkyti valstybės ūkį ir trumpu laiku likvidavo Lietuvoje darbo žmonių rykštę — nedarbą.

Darbo žmogui plačiai atsidarė aukštųjų bei vidurinių mokyklų durys. Įvedus Lietuvoje tarybinę santvarką, buvo įsteigta daug naujų įvairių vidurinių mokyklų, kursų, liaudies universitetų, teatrų, filharmonija ir taip toliau.

Visose srityse virte virė darbas. Lietuvos respublika, pasiekus didelių laimėjimų pramonėje, žemės ūkyje, kultūroje, padėjo pagrindą planingai artimiausios ateities socialistinei statybai. Iki šiol nematytais tempais buvo pradėta varyti grandiozinė statyba. Per trumpą laiką buvo pastatytas uždavinys liaudies ūkį industrializuoti, likviduoti šalies atsilikimą pramonės srityje, išplėsti naujų fabrikų statybą, išnaudojant visus žaliavinius galimumus, sumechanizuoti žemės ūkį. Kokio masto buvo darbai, nusako priimtas 1941 m. valstybės planas, pagal kurį kapitalinių darbų 1941 m. pradėjo vykdyti 6-is kartus daugiau, negu 1939-ais metais. Buvo statomi 6 nauji plytų fabrikai, cemento fabrikas ir eilė kitokių įmonių. Žemės ūkyje buvo organizuojama 40 mašinų traktorinių stočių, kiekvienam valsčiuje arklių ir žemės ūkio padargų nuomojimo punktai. Viskas tas, žinoma, reikalavo pasiaukojimo ir jėgų įtempimo ir iššaukė laikinų sunkumų. Bet darbo žmogus mielai pakėlė tuos sunkumus, nes žinojo, kad visa tai daroma Lietuvos labui.

Bet įsiveržė į mūsų respubliką neprašyti svečiai—vokiečiai. Kaip ir senovėje, krauju užtvindė upes, sudegino miestus, iššudė daug tūkstančių Lietuvos piliečių.

Smarkiais tempais okupantai skuba įvesti Lietuvoje hitlerinį režimą. Tas režimas reiškia:

Kad Lietuvoje ponauja vokietis hitlerininkas;

Kad Lietuva ne savarankiška respublika, bet maža Ostlando dalis: vokiečių šlykščiausio išnaudojimo kolonija;

Kad Lietuvos žmonės-vergai, kuriuos hitlerininkai grobia ir gabena į frontą, į darbo katorgą, į koncentracijos stovyklas;

Kad Lietuva kolonizuojama vokiečiais ir kitais svieto perėjūnais;

Kad išnaikinamas lietuvių kultūros lobynas, geriausių žmonių sukrautas per daug šimtmečių, kad nutautinama priaugančioji karta;

Kad vietoj nuoširdžios draugystės tautos tautai, skleidžiamas žmogėdriškumo maras ir piūdymo vienos tautos prieš kitą;

Kad viskas, kas daroma Lietuvoje, daroma ne jos labui, bet Vokietijos garbei ir naudai.

Liūdną gyvenimą atnešė ir baisią ateitį žada Lietuvai Hitlerio "naujoji tvarka." Hitleris nori visai Lietuvos istorijai pastatyti tašką ir baigti ją. Bet nebus to niekuomet! Subyrės kaip kortų nameliai okupantų planai, sulaužys sau sprandą neprašyti "tvarkdariai." Kaip mūsų didvyriškieji bočiai kovėsi su vokiškais grobikais ir tą kovą laimėjo, taip laimėsime ir mes. Neatiduosime to, kas priklauso mums, neišsižadėsime gražios tarybinės ateities. Lietuvių tauta nenusilenkė kruviniems okupantams, neišsigando masinių žudynių. Mes visi puikiai suprantam, kad Hitlerio tvarka tai kartuvės Lietuvai. Tas kartuves statyti Hitleris jokiu būdu neprivers lietuvių.

Raudonosios Armijos karys, Vasilius Kuziarinas ir jo sesuo Aleksandra, — abu apdovanoti aukštais ordinais už puikų pasižymėjimą kovose su nelabaisiais vokiečiais.

Nors šiandien Lietuva okupuota, bet lietuviai, kaip buvo tarybiniais piliečiais, taip ir liko. Lietuviai su panieka atsigrįžo nuo mūsų tautos išdavikų kubiliūnpalaikių, kurie, kaip judošiai už trisdešimt sidabrinių, ėmėsi šio niekšingo darbo.

Sunkėja vokiečiams gyvenimas Lietuvoje. Von Rentelnas vis labiau ima jaudintis ir grasinti lietuviams naujomis represijomis. "Kas ne su mumis, tas prieš mus" — įnirtęs šaukia jis, matydamas aplink šaltus, neapykantos kupinus, žvilgsnius, girdėdamas vis smarkiau ugnimi prakalbant Lietuvos miškus, drebėdamas dėl savo menkos gyvybės. Šėlsta jis, per mažai rasdamas Lietuvoje sau talkininkų, tėvynės išdavikų ir grasina visus negailestingai išnaikinsiąs. Bet žemė jau dega po paties Rentelno kojomis ir jokie grasinimai nepadės, neišgelbės jo nuo užtarnauto mūsų tautos keršto.

Mėčis Gedvilas.

FILANTROPIJA

Jei į žodyną žiūrėsi, tai rasi, kad tas žodis reiškia: geraširdystę, žmoniškumą, labdarybę, jautrų atsiliepimą į kitų vargus. Bet sekdamas klasių kovos istoriją, visai ką kitą matai. Filantropija ir religija tai kapitalizmo sistemos seserys (dvynukės). Aš čia kalbu apie vieną tų dvynukių, apie filantropiją. Filantropiją, niekas kitas kaip apsirūpinimas savais reikalais arba atlikimas svarbių pareigų dėl savo gerovės. Tai, filantropija!

Daleiskim, jei aš būčiau milijonierius, tikėkit man, aš būčiau filantropas, tuojau paskirčiau "čvertį" milijono "labdaringiems darbams." Dėl aiškumo padalinsiu: $100,000 dėl didelio universiteto (paprastai, maži negauna), sveikatos institutams $100,000, na, su likusia suma vieną gražią dieną būtų taip: kardinolo sekretorius atidarė laišką, randa "čekį" ant $50,000, su pažymėjimu: "Jo Excellencija Kardinolas — tepavartoja tą sumą pinigų labdaringiems reikalams pagal savo nuožiūrą." Na, ar tai ne filantropiškas darbas? Tuomi būtų aprūpinti visi frontai. Bet, tikrenybėj, universitetai turėtų būt valstybės lėšomis palaikomi dėl visų žmonių, kas tik norėtų, mokslą semti. Sveikatos reikalai ir tokios įstaigos turėtų būti tiktai valstybės, tas liečia visus žmones lygiai.

Mes darbo žmonės irgi turime savo reikalų. Turime jais rūpintis, kad mūsų vienybė būtų nejlaužiama, kad mūsų spauda bujotų, plėtotųsi ir stiprėtų, turim remti savo reikalus pagal išgalės. Kad nebūtų tuščių žodžių aidas, tai čia yra $12.25: Ve ko aš noriu:

"L." prenumerata už 1943 metus $6.00.

Metinė mokestis ALDLD už 1943 m. $1.50.

Med. pagelbai Sovietų Sąjungai $1.50.

Metinė mokestis LMS už 1943 metus $1.00.

Metinė mokestis LDS už 1943 (nuo mano draugo, pavardę laiške rasi) $1.00.

Literatūros (laiške pažymėjau, ko noriu) $1.25.

Draugai, tą padarant, tai dubeltava nauda, dėl savęs ir dėl savųjų įstaigų kalėdinė dovana. O Mikelsoniškus "rublius" tai naciam ir jų kraujo ištroškusiems agentams.

Krūmas.

Kiekvienas darbas, kožnas doleris ar centas Amerikos karo pastangų ir jos didvyriškų talkininkų paramai reiškia smūgį fašizmui ir artėjimą pergalės ir taikos. Ar jūs prisidėjot darbu ir aukom?

MOTERŲ ŽINIOS

Dabar eina dienraščio Laisvės vajus gavimui naujų skaitytojų. Jeigu norite, kad jūsų draugai būtų išlaisvinti nuo pronacinės propagandos, kad padėtų pergalėt fašizmą, užrašykit jiems Laisvę.

Rochesterio Mezgėjų Darbo Metinis Raportas

Kiek mes numezgėm nuo 1941 metų gruodžio 10-tos iki 1942 m. gruodžio 10-tos:

314 svederių be rankovių.
67 su ilgom rankovėm.
316 porų kojinių.
76 poras pirštinių.
76 šalikus.
36 kepures.
13 porų rankaukų.

Viso 898 kavalkai, pagal R. W. R. skaitlinę vertės $2,941.

Atrodo, kad neblogai dirbome. Mes būtume dar daugiau numezgusios, bet jau du mėnesiai, kai negaunam vilnų, tai mus labai sutrukdė. Mūs draugės mezgėjos taip įsisiūbavo megsti, pinigų turime, bet vilnų negauname pirkti.

Kiek Kuri Draugė Numezgė

O. Gricienė 100 porų kojinių.

B. Duobienė 42 svederius be rankovių, 6 su rankovėm.

V. Bulienė 35 svederius be rankovių ir 14 su rankovėm.

Paliepienė 62 poras kojinių, 2 šalikus.

Pabijanskienė 20 svederių be rankovių.

Nauja Narė 13 svederių su rankovėm, 6 be rankovių.

K. Anderson 6 svederius be rankovių.

E. Meitus 6 svederius be rankovių.

Žemaičiukė 2 svederius be rankovių.

Schnaider 3 svederius, 4 pr. kojinių, 2 pr. pirštinių.

Valtik 5 svederius.

J. Miller 6 svederius, 1 šaliką.

Žukauskienė 10 pr. pirštinių, 2 pr. rankaukų.

J. Bonikat 1 svederį, 7 pr. kojinių.

L. Velikiutė 1 svederį.

B. Brooks 25 pr. kojinių.

Totorienė 36 pr. kojinių.

Kirvaitis 7 pr. kojinių.

Jokubonienė 2 pr. kojinių.

M. Shurkienė 20 pr. kojinių.

Gužauskienė 13 pr. pirštinių, 2 pr. kojinių.

B. Morkevičienė 15 šalikų, 11pr. kojinių, 8 pr. rankaukų.

H. Velikis 16 svederių.

A. Evans 7 svederius, 6 šalikus.

Petrikienė 17 svederių.

A. Pulton 15 svederių be rankovių, 1 su rankovėm.

O. Galinaitienė 6 svederius.

Strolienė 4 svederius, 2 pr. kojinių.

A. Duobienė 12 pr. kojinių.

A. Lack 4 svederius.

Stanley 1 svederį, 2 pr. pirštinių.

A. Varnay 1 svederį.

B. McGuire 3 svederius, 1 šaliką.

Barzdaitienė 1 pr. kojinių.

O. Malinauskienė 2 svederius.

H. Mikitienė 2 svederius, 3 šalikus.

London 2 svederius.

Sinkevičiutė 1 svederį.

Harris 10 šalikų.

F. London 9 šalikus.

Telksnienė 2 svederius, 1 šaliką.

M. Lesik 11 svederių su rankovėm, 13 be rankovių, 16 kepurių.

L. Bekis 15 svederių be rankovių, 2 su rankovėm, 20 kepurių.

Dačės mezgėjos, kurios ėmė nuo mūs vilnas, numezgė 57 svederius, 30 porų pirštinių, 1 šaliką, 6 poras kojinių. Kitos mezgėjos nenori, kad jų vardus rašyčiau, yra svetimtautės. Kurios mažai mezgė, visų vardų negalima surašyti. Gal kurios draugės pamiršau, ar neteisingai parašiau, prašau man pranešti, aš atitaisysiu klaidą.

Širdingiausia ačiu visom mezgėjom už jūs brangius darbus ir prašau ant toliau visom laikytis, neišsiskirstyti. Gal vėl kada nors gausime vilnų, tai vėl dirbsime, kiek galėsime, kad tik greičiau nusukti sprandą smakui fašizmui. Didvyriai raudonarmiečiai jau pradėjo varyti namo tuos baisūnus, kurie iškniso laisvos žmonijos laukus ir prigirdė nekaltų žmonių jaunuolius ir vaikučius kraujuose.

-:- -:- -:-

Gruodžio 5-tą mezgėjos turėjo metinį pažmonį, kuris pavyko neblogai. Aukavo vilnoms šios draugės ir draugai:

Po $1: Ch. Simaitis, A. Leek, Shiurkienė, Milčienė, Gužauskienė, Bonikat, Galinaitienė. Viso $7.

Drg. J. Bullis nupiešė ir paaukavo ant išlaimėjimo gražų paveikslą; pelno davė 5 dol. Draugė Shopienė paaukavo abrūsą, kuris davė pelno $3.

Viso nuo baliaus pelno liko $37.23, balanso buvo $8.08, viso išde yra $45.31.

Buvo renkamos aukos kareivių Kalėdų dovanoms. Aukavo šie draugai ir draugės:

J. V. Bulliai $1.50. Po $1: W. R. Černauskai, A. L. Bekešiai, R. Barauskas, J. Druseika, Ch. Bonikat, O. Gricienė, H. G. Mikitai, G. Kurkulis, Mrs. Rogys, Mrs. Muhlhauser, P. Barzdaitienė, Mrs. Apeldorn.

Po 50 centų: Černauskienė, L. Pulton, C. Anderson, J. Shopis, K. Baronas, A. Galinaitis, H. Mateikis, J. Miller, F. Baltakis, P. Vaivodienė, A. Evans, D. Valtienė, W. Lastauskas, Rimkus, Česonienė, Baltakienė, A. Duobienė, S. Vaivodienė, B. Duoba, Siganevičia, Giedraitis, Kaminskas. Smulkių aukų surinkta 30c. Viso $26.05.

Visiems aukavusiems širdingai ačiu. Dovanos jau visiem išsiųstos. Kareiviai visi yra mezgėjų sūnūs ar vyrai.

-:- -:- -:-

Šie draugai pastaruoju laiku pirko Rusijos Karo Pagalbai blanketus: J. O. Mockai 5, J. S. Vaivadai 2, Gendrėnai 2, F. Baltakiai 1, Mikitai 1, V. Gribienė, 1, Čereškienė 1. Daug kitų pirkosi seniau ir jau buvo paskelbti.

Draugai binghamtoniečiai nupirko 60 blanketų, atliko puikų darbą. Mes, rochesteriečiai, širdingai jiems ačiuojame.

Rochesterio lietuviai nupirko 60, mezgėjos iš savo iždo 55, viso 115. Viso čia nupirkta 900 blanketų ir pasiųsta į Rusiją.

Dabar, su pagalba Russian War Relief, Inc., rengiamės atidaryti siuvimo šapą, siūti drapanas Rusijai. Reikalinga daug pinigų ir darbininkų. Viską dirbsime liuosnoriai. Dėvėtas drapanas dar vis renkam ir siunčiam. Darbas eina gana sekmingai.

L. B.

Žemdirbystės sekretorius Wickard sako, kad reikės plėsti esamąsias ir statyti naujas maisto produktam džiovinti dirbtuves, nes taip lengviau nuvežti kariuomenei ir talkininkams.

LaGuardia Orlaivių Stotyje pradėjo dirbti pirma moteris inžinų mechanikas Mrs. M. Johston. Ji pradėjus kelią į mechanikus nuo savo automobiliaus, o paskui ėjo mechanikos kursus.

Gaudami pėdę neužmiršk ite ir savo šalies reikalus — pirkite bonus ir stampas.

Jos Apvaikščiojo Savo Daimuojančio Kūdikio Metinę Sukaktį

DETROITO MOTERŲ PAŽANGOS KLIUBO GRUPĖ NARIŲ,

kurios kartu su kitomis virš šimtu kliubo narių ir skaitlingais kliubo rėmėjais minėjo pernai savo sutverto Moterų Choro metinę sukaktį su šaunių koncertu gruodžio 6-tą. Paveikslas imtas iš Moterų Balso.

Iš kairės į dešinę: (Pirmosios ar antrosios vardas nepažymėta, nes sėdi 8-nios, o vardai yra 7-ni, tad pradėkit skaityti su antraja) R. Steponkevičienė, U. Yurkevičienė, A. Litvinienė, M. Geraltauskienė, K. Lakomski, M. Andriulienė, F. Gugienė. Antroj eilėj: K. Kraptavičienė, A. Aranauskienė, O. Žilinskienė, A. Kaskelienė, A. Gyvienė, A. Anskaitienė, O. Gudaitienė. Viršutinėj eilėj: P. Jakštienė, M. Tvaskienė, E. Juodaitienė, M. Smitrevičienė, O. Krakaitienė, T. Millerienė, T. Masienė, O. Demskienė.

Detroit, Mich.

Apie Pažangiečių Metinį Koncertą

Gruodžio 6 d. įvyko Lietuvių Moterų Pažangos Kliubo ir Moterų Choro metinis koncertas.

Rodosi, gruodžio 5 d., 1941 metais, susiorganizavo Lietuvių Moterų Choras iš Pažangos Kliubo narių, tad užpraeitą sekmadienį, gruodžio 6 d., Moterų Choras minėjo metinę sukaktį ir parodė savo darbo vaisius, ką nuveikė ir kaip progresavo per metus laiko. Manau, neperdėsiu sakydama, kad šis Lietuvių Moterų Pažangos Choras daug daugiau atsižymėjo bėgiu metų laiko, negu katra kita masinė organizacija. Moterys rengdamos pramogas visados rūpestingai tvarko dalykus ir viską pakankamai prirengia. Taipgi ir šio koncerto buvo labai rūpestingai prirengta muzikalė programa ir scenos vaizdeliai.

Programos vyriausią dalį pildė pats Moterų Choras su daug įvairių dainų ir keleta solo, pritariant visam chorui. Pradžioj programos buvo pakviestos pasakyti po keletą žodžių kai kurios iš pažangiečių narių, kurios daugiausia darbavosi Moterų Chore. Pažangietės turi gerą chorvedę Mrs. Aushuler, jai sekasi ne tik choras mokyti, bet ir supranta abelną organizacijos veikimą, todėl Mrs. Aushuler perstatė vakaro tikslą ir pasakė keletą žodžių apie Moterų Choro veikėjas.

Pirmiausia buvo perstatyta O. Krakaitienė, kuri daugiausia rūpinasi choro reikalais. Už jos pasidarbavimą nuo choro buvo įteikta pora gražių dovanėlių viešai ant scenos. Drg. Krakaitienė džiaugsmingai ir jausmingai pasakė apie keletą praeities rūpesčių ir triūsą ir kvietė moteris prie dar geresnio vieningumo ir veikimo.

Kitos draugės iš daugiausia pasidarbavusių chorui yra Marė Geraltauskienė ir Kate Kraptaučienė. Jos yra daug pasidarbavusios chorui ir abelnai kliubui.

Pradedant koncertą, pasirodė puikus scenos vaizdas. Ant kraštų scenos sustatyta palmos ir buvo pastatytos keturios mergaitės, su Amerikos, Anglijos, Sovietų Sąjungos ir Chinijos vėliavomis ir pasirėdžiusios tų tautų drabužiais. Tai buvo įdomus vaizdas ir įvairino patį koncertą.

Toliau programoj aidiečiai sudainavo eilę malonių dainų. Jų programa susidėjo iš trijų dalių: mišraus choro, vyrų choro ir merginų ensamblio, po vadovybe W. Gugo ir Stellos Smith.

Berta Palevičiūtė puikiai paskambino pianu tris solo, ir rusų stygų orkestra ir šokikų grupė labai užganėdino publiką. Viskas puikiai atlikta.

Užbaigoj koncerto, Moterų Kliubo ir Choro narės perstatė vaizdelį iš Raudonojo Kryžiaus simpatikų veiksmo. Moterys, megsdamos įvairius reikmenis raudonarmiečiams, sudainavo porą dainelių ir Ruth Zigmantaitė pasakė jausmingas eiles užuojautos motinoms, kurių sūnūs randasi karo laukuose. Pagirtini jaunuoliai, kad sykiu su tėvais visur dalyvauja. Jau kelis sykius yra atsižymėję scenoje ir kitokiam veikime. Žinoma, garbė motinai A. Zigmantienei už tokį išauklėjimą.

Koncertas ir vakaras baigėsi geroj tvarkoj. Galima tikėtis, kad bus geros pasekmės to parengimo. Scenos tvarką puikiai vedė Marė Genaitienė.

Prie pabaigos noriu pasakyti, kad gyvuodamas Moterų Choras ne tik patsai gerai veikia, bet ir yra garbė visam L. M. Pažangos Kliubui ir priduoda gyvumo visam veikime. Nors tveriant Moterų Chorą tūli iš pradžios darė pašaipų, bet dabar galima pasidžiaugti choro darbo vaisiais. Todėl moterys, kurios dar nesate narėmis Moterų Pažangos Kliubo bei choro, yra kviečiamos įstoti ir sykiu veikti. Čion darbo yra įvairaus, galima dirbti pasirenkant.

Šį ketvirtadienį, gruodžio 17 d., įvyks priešmetinis susirinkimas L. M. Pažangos Kliubo; bus rinkimas valdybos ir daug kitų metinių reikalų. Todėl visos narės dalyvaukite ir stengkitės gauti nors po vieną naują narę į šį mūsų pažangų Moterų Kliubą. Susirinkimas įvyks 8 val. vakaro, 4097 Porter St.

Atydai LLD 52 Kuopos Nariams

Turiu už garbę pranešti visiems Lietuvių Literatūros Draugijos 52-ros kuopos nariams, kad jau yra iš LLD Centro atėjusios knygos už 1942 metus ir visi nariai, kurie yra užsimokėję, ar kurie užsimokės už 1942 metus gaus tą knygą veltui.

Knyga labai įdomi, pripildyta raštais įvairių rašytojų, iš Amerikos istorijos.

Aš manau, kad kiekvienas narys turėtų laikyti sau už garbę būti nariu šios pažangių lietuvių apšvietos ir kultūros organizacijos — Lietuvių Literatūros Draugijos. Todėl, kurie dar nesate nariais, vyrai ar moterys, stokite į LLD tuojau. Metinė mokestis tik $1.65 su kuopos ir apskričio mokesčiais.

Susirinkimas įvyks gruodžio 20 d., 1:30 po pietų, 4097 Porter St. Kurie negalėsite būti susirinkime, praneškite ypatiškai ar telefonu No. 1994.

M. Alvinienė,
LLD 52 Kp. Org.

Ko Neverta Pirkti?

Niekad nepirkite daikto sulyg patikimo į jį pažvelgus, pagal taip vadinamą impulsą. Pirm visko nueikite šalin ir pagalvokite, ar jis būtinai reikalingas. Jeigu reikalingas, tai ar tiks prie kitų daiktų ar drabužių. Ar jį padėjus kambaryje (jeigu namams daiktas) nepasidarys ankšta. Jeigu drabužis, ar apsivilkus neatrodys, kad "vienas galas rūksta, kitas dega."

-:- -:- -:-

Niekad nepirkite maišytų saldainių ar riešutų. Tokius perkant, paprastai, mokasi aukščiausios rūšies kaina arba tik centu kitu pigiau už aukščiausią. Bet jeigu atrinktum juos, susvertum ir išrokuotum, pagal kožno kainą, atrastum, kad pigiausios rūšies yra primaišyta daugiausia ir kad daug permokėjai. Jei nori maišytų, pirk kelių rūšių po biskį ir pati sumaišyk. Tuomi sutaupysi daug centų.

Prakaitas este ėda guminius ir švelnaus nylon drabužius, tad juo tankiau juos plausi lengvu muilu ir apyšilčiu vandeniu, tuo jiem sveikiau.

Brooklynietės Minėjo Mezgimo Sukaktį su Draugiška Puota

Sūkuryje darbų, brooklynietės mezgėjos ir užmiršo mėnesius beskaičiuoti — tik apsižiūrime, kad jau gerokai persirista per mezgimo darbo metinį rubežių. Tad pereitas Moterų Apšvietos Kliubo susirinkimas nutarė suruošti draugišką vakarą, bent arbata pavaišinti mezgėjas — ne atsilyginimui, nes kas gi galėtų atlyginti joms už ilgą pasišventusį darbą žiemos šaltais vakarais, pirštams šaltyje nugrumbant, kaip lygiai ir vasaros karštomis dienomis, kada prakaituotose rankose net virbalai ima iš protesto čirkšti - vaitoti, bet jos vakacijų neėmė. Vakaras suruošta jas pagerbti, įvertinti jų darbą.

Vakaras, beje, buvo ruoštas ir susipažinimui, kadangi didmiestyje ne visos virš 70 mezgėjų yra pažįstamos viena kitai. Priedams, mūsų mezgėjos suorganizavo lenkių ir rusių mezgėjų grupes kitose dalyse miesto, tad norėta ir su jomis susipažinti.

Gruodžio 8-tos vakarą atėjus į Laisvės svetainę į akis atsimušė tikrai šventiška išvaizda. Pasirodė, kad mes baliavosim, bet keno nors tam rūpestingai ir daug dirbta. Ant plataus, ilgo stalo, užtiesto Lietuvos mergelių austomis linelio staltiesėmis, spoksojo dvi raudonos žvakės, o tarp jų ir už jų ant stalo pridėta bliūdai kokių tai smėlin atrodančių, su žalumynais apaugusių, baltai apmargintais kraštais kupstelių, o kiti vėl žydinčiai atrodančių kokių daiktelių. "Kam čia jie sudėta į bliūdus?" tariau sau, manydama, kad čia vis tik gražmenys. Bet arčiau prisižiūrėjus suradau, kad tai paprasta silkė pavirtus į tuos kupstelius, kitur vėl vaisių užkandis pražydęs, dar kitur sūris ar kitas koks "duonos mūsų visų dienų" gabalas į kokią viliojančią naujienybę pavirtęs. Čia pat ir pažįstamosios ausiukės, ir kitko.

Reiškia, ne tik skanumo, bet ir grožės atsižvelgta. Bet argi darbštuolės mezgėjos ir jų rėmėjos neužsipelno geriausio įvertinimo? Niekas neatsakytų, kad ne.

Vėliau teko sužinoti, kad tų gražmenų (ir skanių) gamintojomis buvo mūs mezgėjų komisija: K. Petrikienė, J. Augutienė, padedamos kai kurių iš pačių čampionių mezgėjų — Kalvaitienės ir kitų, taipgi Višniauskienės, Marčiukienės.

Renkasi mūsų mezgėjos lietuvės, pribuvo ir kitataučių seserų būrelis iš rusių ir lenkių mezgėjų grupių. Sužinojusios, jog čia susirenkame virš spaustuvės lietuvių dienraščio Laisvės, kitataučės susidomėjo pamatyti spaustuvę. Viena iš Laisvės redaktorių nuvedė parodyti spaustuvę, mašinas, paaiškinti jų veiklą. Jos stebėjosi, kad maža lietuvių tauta galinti turėti tokį puikiai apdirbtą dienraštį ir gerai įrengtą spaustuvę su tiek daug darbininkų ir mašinų, taipgi kad jis turi moterį savo redakcijos štabe ir kad manadžeriumi yra jauna mergina.

Sugrįžus joms į svetainę, pirm vaišių, turėta trumpa oficialio supažindinimo programa, perstatyta mūsų čampionės mezgėjos — Petlickienė, Kalvaitienė, Great Necko Lipskienė ir, regis, kai kurios kitos, taipgi keleta iš kitataučių. Viena iš jų, lankanti Civilinių Apsigynimo klases, daug papasakojo apie tai, kas sužinoma tose klasėse apie saugojimą maisto ir kitų reikmenų nuo kėlimo kainų, apie taupinimą ir rinkliavą atlikusių daiktų karui laimėti. Kita pareiškė linkėjimą, kad tautos po šiam karui išmoktų draugiškai rišti tarpusavinius reikalus, kad nereikėtų daugiau karų, ragindama darbuotis už talkininkų pergalę. O viena, lenkė, išsireiškė, kad lenkai, remdami talkininkus ir trokšdami jų pergalės, dar turi ir kitą troškimą, būtent, kad ateities Lenkija būtų liaudiška, darbininkiška Lenkija.

Vakaras buvo vedamas anglų kalboj, jam gabiai pirmininkavo K. Petrikienė, lietuviuose mezgimo vedėja.

Po programos buvo draugiškas pažmonėlis, kurio dalyvės skirstėsi namo nenoromis, jau vėloką valandą.

Vakaran, beje, vėl sunešta daug gatavų mezginių, kuriuos mezgimo komisija paskelbs savo raporte. Taipgi teko matyt ateinant su dovanomis tam vakarui So. brooklynietes Walmusienę ir Kulikienę, greenpointietę Nellę Ventienę, ir N. Purvėnienę. Jeigu buvo ir daugiau dovanų, jas paskelbs vakaro komisija.

Daugelis draugių vakare teiravosi viena kitos, ar nebus rinkliavos, bet jos nebuvo. Joms komisija atsakė, jog kasdieną per visus metus ir renkame ir dirbame ir aukojame visos, tad šį vieną kartą apsieisime be aukų. Mūsų draugės dirba ir aukauja, bet nesijaučia pavargusiomis, jos visada jieško progos ką nors atlikti, kuo nors paremti kovotojus prieš fašizmą.

Smagu turėti mieste tokių moterų kliubas, garbė turėti teisę būti nare jų eilėse.

Kliubietė.

Iš Philadelphijos Moterų Kliubo Susirinkimo

Į lapkričio 19 dieną įvykusį susirinkimą narių atsilankė nemažai. Susirinkimą atidarė pirmininkė P. Valant. Draugei H. Merkienei perskaičius protokolą, sekanti buvo priduota rezignacija finansų raštininkės draugės Šapran. Ji pati nedalyvavo, sakė nesijaučianti gerai. Draugė yra susirūpinus savo draugo likimu, raštiškai atsisakė. Jos vieton apsiėmė drg. Mattis.

Buvo pakeltas klausimas suorganizuoti mezgėjų grupę megsti sveterius raudonarmiečiams. Visų pirma pakyla nuo kedės drg. Petrela, prieina prie stalo ir sako:—Draugės, aš nesijaučiu gerai, tankiai sirguliuoju, negaliu veikti, tai aš paaukoju $5. Tam darbui varyti pirmyn sekančios draugės aukojo po $1: Pildis, Šimkus, Paliepienė, Akulavičienė, Lamsargienė. Jeigu neužrašiau daugiau aukavusių draugių, atleiskit. Tiek teatsimenu.

Moterų Kliuban prisirašė 3 naujos narės: J. Šimkus (ji dalyvavo susirinkime), A. Kušleikienė ir Yončius. Šios dvi neatsilankė, bet toliau žadėjo dalyvauti.

Padarėm keletą gerų tarimų: Pirmas — išrinkta mezgimo komisija ir įgaliota veikti mezgimui arba blanketų pirkimui, kur matant geriau būtų. Apsiėmė draugės Merkienė ir Lamsargienė. Antras — nutarėm turėti parengimėlį, kurį ruošti apsiėmė Pildis, Mattis ir Žalnieraitienė. Lauksime parengimėlio, ko mūsų kliubas senai jau neturėjo.

Sekantis kliubo susirinkimas įvyks gruodžio 17 d., 8 v. v., 735 Fairmount Ave. Dalyvaukite visos susirinkime. Atsiveskite ir naujų narių.

P. Walant, Org.

Laisvoji Sakykla

ATVIRAI KALBANT

Kodėl Tų Rašytojų Trūksta?

Draugui A. Bimbai išsireiškus, kad "Laisvei' trūkstant bendradarbių, dienraštis pradeda darytis neįvairus ir neinteresingas, tenka jieškoti ir priežasčių, kodėl tų rašytojų trūksta? Juk be priežasties niekas ir nemiršta.

Pirmiausia reikia pasveikinti draugą A. Gilmaną, kuris "Laisvės" num. 280-tam pirmutinis išreiškė savo mintis ir iš dalies atsakė į klausimą. Kad patys redaktoriai su savo braukymais bei perdirbinėjimais bendradarbių išreikštų minčių, išsivaikė iš dienraščio bendradarbius, tai, reikalui esant, galima būtų pilnai įrodyti. Tik nereikia suprasti, jog aš reikalauju sau ir kitiems bendradarbiams tokių privilegijų, kad mūsų rašiniai būtų visai nepaliečiami iš redakcijos pusės. Bet viskam turi būti saikas ir kito darbo įvertinimas.

Redaktoriai, bebraukydami ir betaisydami bendradarbių rašinius, laikui bėgant, apsergėja "visaišminčio" liga — redaktorius ir taškas. Tokia liga apsirgęs, redaktorius palieka tikras, ne tik laikraščio, bet ir rašėjo minties despotas, tik savo darbą ir išmintį įvertinąs pareigūnas, o bendradarbis palieka jam viso labo tik tarnas. Jis gali su bendradarbio rašiniu pasielgti, kaip tik jam patinka — perdirbus ant savo kurpalio patalpinti laikraštin, ar numesti į redakcijos gurbą. "Jis ir kitą parašys, ar tai čia sunkus darbas," numetęs rankraštį į gurbą, pamislina sau redaktorius.

Gi bendradarbis, pamatęs savo rašinį be jokios mielaširdystės išgvoltavotą, o kito visai nesulaukdamas pasirodant, numeta plunksną į šalį ir pamislina: "Na, jau jeigu tu mano darbą ir mintis tik tiek įvertini, tai trauk tave devyni! Tavo laikraštis, tu į jį ir rašinėkis."

Kad taip pas mus dedasi ir jau yra įvykęs faktas, tai patvirtina ir pats draugas Bimba, kur jisai labai džiaugėsi, kad jam visą valią ir galią paveda vienas "Laisvės" bendradarbis, draugas Susnikų Jurgis — darykite su mano rašiniais, kaip tik jums patinka, nepyksiu. Tai didelė klaida ir tokio palankaus bendradarbio ir juom besidžiaugiančio redaktoriaus.

Tik pasidėkavojant tokiems geros valios bendradarbiams, kaip draugas Susnikų Jurgis, dienraštis ir nustojo to įvairumo, kurį jis turėjo keliatas metų atgal, o kartu ir tų bendradarbių, kurie—jausdamiesi, kad su jų autoritetu veik nesiskaitoma ir jų darbas mažai įvertinamas — visai nustojo rašinėję net ir korespondencijas, kuriomis įvairindavo dienraščio puslapius. Gi likusių bendradarbių rašiniai - korespondencijos užtempti ant to patiės redaktoriaus kurpalio, paliko tik vienodo styliaus kopijomis.

Draugui A. Gilmanui išsireiškus ir apie D. M. Šolomsko rašinius, te būnie leistà ir man apie tai pakalbėti. Draugui D. M. Šolomskui tenka atiduoti didelis kreditas už jo energiją literatiniame darbe. Vienok, tuom patim kartu reikia žinoti ir tai, kad literatinė kūryba reikalauja iš autoriaus daug ko daugiau, o ne vien tik greito, kad ir ritmiško rašomosios mašinėlės klapsėjimo.

Visai nekalbant apie trumpesnius draugo Šolomsko rašinius, kurie telpa veik kiekvienoj "Laisvės" laidoj, dabar vėl pradėjo per dienraštį eiti to paties autoriaus, jau bene bus kelintas iš eilės, ilgas rašinys —Kaip Buvo Sumušti Naciai Ties Maskva. Tai tik užvardijimas, galima sakyti, kitas, o paties rašinio kaip stylius, taip ir turinys nė kiek nesiskiria nuo pirmųjų rašinių. Tai jau, ačiu dievui, trečiu sykiu toj pačioj "Laisvėj" tilpusių pranešimų pakartojimas. Pirmiausia, apie 50-tas nuošimtis tų, anot paties autoriaus — istoriškų faktų, jau yra tilpę "Laisvėj." Paskui tie patys daviniai ir to paties autoriaus ir toj pačioj "Laisvėj" vėl buvo atkartoti "Karo Apžvalgose," o dabar vėl arbuojami trečiu kartu.

Ar tokie, vieno ir to paties rašėjo, be galo ištęsti atkartojimai užinteresuoja skaitytojus bei įvairina dienraštį? Atsakymas — ne. Aš galėčiau įvardinti apie 10 pirmose mūsų darbuotės eilėse stovinčių draugų bei draugių, o kita tiek "Laisvės" skaitytojų, kurie prieš tokius pakartojimus, mali-maliones murma. Bet tai jų pačių pareiga tatai padaryti — išsireikšti atvirai ir draugiškai per tą pačią "Laisvę," kuriai jie darbuojasi ir patys yra jos leidėjais. Juk tik atvirumas, draugiškos pastabos, savikritika taiso literatinę kūrybą, įskila šiltesnį draugiškumą mūsų širdyse ir kelia ūpą darbuotėje. Pakampiais murmėjimas pasėja tik nepasitikėjlmą ir puldo dienraščio autoritetą.

Draugui D. M. Šolomskui su tais savo "Istoriniais Daviniais" ir kandidatūra į istorikus, man regis, nereikėtų taip skubintis. Juk Sovietų karo fronte randąsi ir beletristų ir poetų ir istorikų ne tik vien rusiškai, bet ir lietuviškai kalbančių literatų. Tai koks išrokavimas bėgti aniems už akių su literatiška duona ir druska? Karui pasibaigus, būkime tikri, kad jie parašys su visomis baisenybėmis tikrovę atvaizduojančius iš karo lauko kūrinius. Istorikai taipgi neturės prasmės jieškoti "Istorinių Davinių" iš už jūrių-marių, bet galės raškyti karo istorijos lapus ten pat ant vietos ir nuo ant karo lauko išaugusio medžio.

Labai gerai padarė draugas Bimba, kad pakuburkštino tą širšių ("Laisvės" bedradarbių) lizdą. Nors dabar tie širšinai ir jam pačiam cvaktelia, bet tai neturėtų imti už piktą. Nors tiesa, jog daugelis "Laisvės" bedradarbių jau yra mirę, bet kodėl nustojo rašinėti gyvieji? Jie nustojo rašinėti ne veluk ko kito, o vien dėl tų priežasčių, kurias pradžioje šio rašinėlio nurodžiau ir galiu būt to visko liudininku.

Tai kodėl neparašyti tiems buvusiems bendradarbiams po prielankų laiškutį ir kodėl neparaginti juos prie rašinėjimo? Juk redaktoriaus draugiškas laiškas bendradarbiui, jeigu jis ant redaktoriaus iki kaulo smagenų dar nėra perpykęs, labai daug reiškia jo ūpo pakėlime. Reikia daugiau įvertinti jo darbą, draugiškiau skaitytis su bendradarbio autoritetu, o "Laisvė," turėdama daugiau rašytojų, tuoj paliks daug įvairesnė, populiariškesnė ir suinteresuojanti skaitytojus.

Kad laikraštis, vien redaktoriaus raštais užpildytas, nustoja literatinio sultingumo ir kad pati "Laisvė" nenueitų tuom patim keliu, pateiksiu jums ir faktą. Kada J. B. Smelstorius paėmė redaguoti "Kovą" iš velionies Baltrušaičio rankų, "Kova" turėjo apie pustrečio tūkstančio skaitytojų ir nemažą būrelį bendradarbių. Bet Smelstoriui pradėjus redaktoriškai šeimininkauti su bendradarbių raštais, korespondencijomis, netrukus paliko kapitonas be armijos. Išsivaikius veik visus bendradarbius, po "Kovoj" telpančiais raštais pradėjo mirgėti tik trys raidės — J. B. S. (Jonas Baleslovas Smelstorius). Ir tas, J. B. S., nuo pustrečio tūkstančio skaitytojų nuredagavo "Kovą" iki 15-kos šimtų! Jeigu ne draugas Vidikas būt paėmęs redaguoti "Kovą," J. B. S. būtų nuredagavęs iki nolio.

"Tai kam dar, draugas, po šų, gi kiti visi kitataučiai. Šie lietuviai pasirašė po pasveikinimais: Charles Žusinas, S. Urbonas, K. Urbonienė, M. Zubkauskas, Jonas Gružas, J. Gicevičienė, J. Rudaitis, J. Blažonis, W. Tveraga, F. Arbačauskas ir F. Kaladinskas. Viso blanka prisipildė su $22, kuriuos kartu su skrolu pasiunčiau į Brooklyn, N. Y., L. K.S.S.G. antrašu.

Tokiu būdu mūsų mieste lietuviai per abu skrolus su pasveikinimais surinkome $53 Sovietų Sąjungos medikalei paramai.

Ir Man Kai Kas Nepatinka

"Laisvės" 284-tam numeryj Lowellio korespondentas Džei-Em-Kei rašo, kas, jo supratimu, jam patinka ir kas nepatinka, žiūrint į kai kuriuos dalykus, bei įvykius. Je, ir man kai kas nepatinka.

Man nepatinka tuli žmonės, kurie daug kalba ir daug žada, bet nei žodžių nei prižadų nepildo. Ir blogiausia, kad už tai visai nesijaučia atsakomingais. Aš tą patyriau rinkdamas Sovietams pasveikinimus.

Man reikėjo susirasti tik 20 gerų žmonių, kurie pasveikintų didvyriškus Sovietų kovotojus ir būt buvęs atliktas kriukis, bet kol tuos geruosius suradau, tai turėjau daug žmonių matyti. Visai kitaip būt buvę jeigu būčiau turėjęs angliškai rašytą blanką.

Žmonės, kurie pasirašė po sveikinimais, tokie žmonės geri. Jie teisingi, švarūs ir jiem daug aiškint nereikėjo, nes jie dalykus supranta. Tokie žmonės gelbsti laimėti karą ir tuomi vaduoja visą žmoniją nuo barbariško hitlerizmo. Tokius žmones visas demokratinis pasaulis sveikina.

Bet ne visi žmonės lygiai geri. Pasitaikė, kad trys žmonės davė man žodį, kad juos matyčiau "rytoj" paskirtam laike ir paskirtoj vietoj, pažymėdami, jog jie "šiandien pinigų neturi," o rytoj tikrai duosią po dolerį. Bet tik vienas iš trijų pažadėjusių išpildė savo pažadą. Gi kiti du? Kuomet aš pagal susitarimą į kiekvieną vietą laiku pribuvau ir dar ilgai laukiau, tai tuomi tik savo brangų laiką sugaišau ir nieko negavau. Žinoma, tik daugiau pavargau.

Tai buvo paskutinė parašų rinkimui diena ir todėl kiekviena valanda buvo brangi greitesniam parašų rinkliavos užbaigimui. Kam prižadėt tą, ką visai nemanai daryti? Kam naudingas tokis elgėsis?

Nemanau, kad tie žmonės (vienas lietuvis) tiksliai taip darė, bet, mat, neatsakomingi už savo žodžius. Žinoma, tai nebuvo tikslus sabotažas karo pastangoms, bet... Spėkite, kas tokį darbą greičiausia užgirtų?

Jonas M. Karsonas.

Lowell, Mass.

Labai Geras Tarimas ir Jeigu Gerai Pasidarbuosime, Tai Turėsime Gerą Pasisekimą

Mūsų Lietuvių Piliečių Kliubas, kaip dabar ir pirmiau buvęs Liet. Darb. Apšvietos Kliubas, visuomet (jau per daugelį metų) rengdavo puikias vakarienes pasitikimui Naujų Metų savo naudai. Ne tiek jau būdavo atsižiūrima į pelno padarymą tos rūšies bankiete, kiek į pilniausį patenkinimą svečių, kaipo senų metų paskutinis vakaras.

Mūsų pažangiųjų žmonių rengiami tokie bankietai pasitikimui Naujų Metų labai populiarūs ne tik mūsų mieste, bet garsūs ir apylinkėje. Visi tą gerai žino.

Tačiau šiais metais kliubas padarė labai gerą žingsnį nutardamas rengti puikiausį bankietą pasitikimui Naujų Metų ir bendrai su kitomis pažangiomis organizacijomis. Taikant, kad gerai liktų pelno ir visą pelną skirti ne savo naudai, bet Sovietų karžygiškų kovotojų medikalei pagelbai. Tai labai puiku.

Nors Lowellio pažangieji lietuviai jau yra sukėlę Russian War Relief, Inc., daug aukščiau penkių šimtų dolerių sumos, o imant tarptautiniai, jau yra gerokai virš keturių tūkstančių iš Lowellio pasiųsta, tačiau šiame bankiete su parama gerų žmonių — demokratijos rėmėjų—suteiksime ir šį kartą gražią ir širdingą paramą tiems, kurie muša ir triuškina žiauriausį viso pasaulio priešą.

Toks yra mūsų tikslas baigiant šiuos didžiausių nuoskaudų paliestus senus metus ir belaukiant naujųjų, daug gyvesnių ir energingesnių metų, kuriuose su geriausiu apsijungimu priešas galėtų būt ne tik pergalėtas, bet ir amžiams sutrėkštas.

Pas Mus Per Lietuvius Pripildyta du Skrolai su Pasveikinimais

Kiek pirmiau buvo prisiųstas vienas skrolas rinkimui Sovietų Sąjungos pasveikinimų ir, žinoma, piniginės paramos. Draugas S. Paulenka tą lengvai pripildė be didelių pastangų, nes visi draugai lietuviai stovėjo eilėje ir rašėsi klodami, kas penkis, kas tris, kas du, o kiti po dolerinę. Gražiai išrodė ir lengvai ėjosi prie pabaigos. Draugui Paulenkai prisiųstas skrolas sutaupino $31. Mat, "saviškiai" aukojo.

Bet vėliau, — tik viena savaitė prieš pabaigą, paėmiau vieną blanką (skrolą) nuo drg. S. Penkausko, kuris atvežė man iš Nashua, N. H., jau vėlai vakare lapkričio 28 d. Šią blanką, tai jau buvo nelengva pripildyti, nes skrolas padarytas lietuvių kalboje; su ja man teko eiti pas kitataučius, nes mūsų žmonės, lietuviai, jau buvo pirmiau pasirašę. Tarpe kitataučių landžiojau per visą savaitę su lietuviškai rašyta blanka, pakol pripildžiau parašais — su vienos dienos suvėlavimu. Nes paskutinį parašą žmogus pasirašė gruodžio 7 d., 7:30 val. vakare. O gi ta diena buvo skirta, kaipo paskutinė diena. O čia man jau per vėlu išpirkti money orderį pašte. Ir taip pasiliko užbaigti persiuntimo darbą rytdienai.

Į savo skrolą (No. 32342) gavau tik 11 lietuviškų parakiekvienu rašiniu, dediesi savo inicialus? Pabaigoj "Kovos" padėk tris, dideles — J. B. S. ir mes žinosime, kad tai tavo raštai," šaipydavosi patys sąjungiečiai. Tai buvo toks pat pašalinis zurzėjimas kovičių, koks dabar girdisi iš laisviečių. Bet kaž kodėl, kaip anuose laikuose, taip ir dabar, zurzama tik pakampėmis, o nedrįstama išsireikšti savo nepasitenkinimo viešai, atvirai, vyriškai?

Senas Vincas.

Montreal, Canada

Masinis Darbininkų Sveikinimas Sovietų Sąjungos Reikalaujant Antro Fronto Išpėrė Kailį Vietos Fašistams

Lapkričio 10 d. Atwater Market masiniam mitinge kalbėjo darbininkų vadai komunistai Tim Buck, Fred Rose, Emery Samuel, Evariste Duble ir Stanley Dyerson (bene iš jų kuris ir negalėjo atvykti).

Salėj buvo apie 5,000 publikos su plakatais reikalaujant antro fronto Europoj — paaštrinimo kovos su fašizmu visur su ant sienų užrašais. Maža estrada su mikrofonais, ant jos milžinas raudonarmietis, o fronte Sovietų Sąjungos ir Britanijos vėliavos.

Rusų Glinkos Chorui sudainavus sykiu vieningai su visa minia Kanados himną ir Internacionalą — prasidėjo prakalbos apie nacių barbarizmą. Kur tai užpakalyje netoli policijos pradėjo rėkti nacis, kad fašistai nedaro taip baisiai, kaip tu sakai ir t.t., taip baisiai su žmonėmis nesielgia! Ir vis rėkė nenutildamas, pasiutusio nacių kraujo užsidegimu. Kalbėtojas sako, kad tuomi jis nori istorijon pakliūti. Publika pakilo plieningo vieningumo — kerštu užsidegimu šokti mušyn su šauksmais, jei bus reikalo. Čia ne komedijos, jei kas nacius bandytų užstoti... Ugnis — kerštas... Policija nesikiša. Išmesti juos laukan! Sudraskyti į skutus visus nacius! Sėdint prie tako, žiūriu, darbininkai jau veda vieną nacių apaštalą "įrašyti istorijon." Bet publika čia pat jam pradėjo rašyti "istoriją" kumščiais per galvą ir kur pakliuvo. Kiekvienas skaitė sau už garbę nors po sykį užduoti naciui.Ištempė laukan tą Hitlerio sūnų, bet mažai abejonės, kad jam dantys neišbyrėjo ir galės dar loti už Hitlerio pasmirdusią zupę.

Fred Rose kalbėjo apie jo buvimą Stalingrade ramiu laiku ir Sovietų pažangą, kaip priešai ją purvino ir t.t. Kaip jos taikos palaikymo pasiūlymų nepriėmė ramiu laiku, tai dabar turėjo priimti karo laiku demokratinės šalys.

Laike francūzo kalbėtojo Rožy vėl naciai sukėlė triukšmą. Sako, tenai gale salės minia vėl gerai apkūlė du vyru ir vieną moteriškę. Mat, minia nepaisytų ir policijos, jeigu ji gintų nacius. Tokiu būdu viso įrašė hitleriškon istorijon tris jų apaštalus ir viena gaspadinę.

Iš draugo Rožy reikia imti pavydis ir kitiems kalbėtojams. Jis laike triukšmo, kuomet įsinervavusi minia kriko einant prie mitingo suardymo, kalbėjo sau ramiai galingesniu tonu į tai lyg visai ir domės nekreipdamas. Minia pasekė jo pavyzdį ir nusiramino.

Varde 5,000 žmonių buvo priimta rezoliucija pasiųsti pasveikinimas J. Stalinui ir didvyriškai Raudonajai Armijai, minint 25 metų revoliucijos sukaktuves, reikalaujant santarvininkų atidarymo antro fronto.

Dėlei legalizavimo Komunistų Partijos ir kitų reikalų žmonės apsčiai aukojo, prikimšo maišą pinigų.

Ant pabaigos buvo perstatytas kalbėti Kanados Komunistų Partijos centro sekretorius Tim Buck. Publika neatlaidžiai plojo ir šaukė, sveikinant jį. Pirmiausia jis prabilo apie 25 metų Sovietų revoliucijos sukaktį ir reikalavimą antro fronto tuojau. Rusų karo demonstracija šovė į užpakalį naciams ir tas davė mums progą legaliai minėti rusų revoliucijos sukaktį, kas nebuvo galima seniau. Sakė, ką rusai darė pirm karo ir juos peikė, o dabar giria. Visi išvien, visos 62 tautos Sovietų išjudino visą pasaulį per 60 dienų prie Stalingrado. Šis karas eina ne už teritorijas, bet už žmonių laisvę valdytis kaip jiems patinka, kuomet naciai nori pagelba savo šalininkų pavergti pasaulį.

Sovietuose socializmas, o mes dar jo neturime. Pirmiau mes turime sumušti nacius-fašistus, o paskiau mes ir čia padarysime socializmą, sakė Tim Buck. Jis visu atsidavimu kalbėjo už pakėlimą karo industrijos ir visko. Plienas yra šio karo vyriausiu laimėtoju. Amerika ir Kanada žemiau stovinti karo produkcijoj už Britaniją, kuri į mėnesį pagaminanti 6,000 orlaivių, o Amerika 5,000. Tai kaltė pačių darbo masių nerangumo. Kvebeko atsilikimą atžymėjo dėlei tautiško nelaisvumo ir žemo ekonominio masių stovio.

Tim Buck yra gana gabus darbo žmonių vadovas, kurį taip myli darbo masės.

Rusų choras sudainavo keletą sovietinių vėliausių dainų laike pertraukų, kurios publikai labai patiko. Dainos gyvos, veikiančios į žmogų kilti į naują kovos gyvenimo erą iki pergalės. Tai vienintėlis Montreale choras, kuris padeda svarbiausiems parengimams savo patarnavimais. Jie gana kantriai ir atsidavusiai dirba savo ir mūsų visų meno dirvoj už klasių kovos pergalę ant fašizmo.

Gamtmylis.

Hudson, Mass.

Netekom Gero Draugo.

Gruodžio 5 d. mirė d. Motiejus Perednis, dar amžium nebuvo senas, tik 49 metų. Iš Lietuvos paėjo Vilniaus rėd., Trakų apskr., Žaslių parap., Laukagalio kaimo. Išgyveno Amerikoj apie 29 metus. Atvyko į šią aukso šalį dar jaunas, tikintis, bet neilgai jam ėmė persitikrint, kad ir šioj šalyj išnaudojami darbininkai žmonės, kaip ir kitose šalyse. Greit atsikratė nuo bažnytinių prietarų. Stojo į darbininkiškas organizacijas ir jose dirbo, kiek jis suprato ir gyvenimas leido. Pirmininkavo, sekretoriavo ir kitus darbus atliko draugijom. Pakolei sunki liga paguldė į lovą. Išsirgus apie šešius mėnesius, ta baisioji liga vėžys nuskynė jo gyvybę.

Drg. M. P. buvo rímto būdo, draugiškas ir teisingas. Nebuvo šykštus darbininkų klasės reikalam paaukot, kad tik kur reikėjo ir kitus ragino aukoti.

Mylėjo skaityt darbininkišką spaudą. Buvo senas "Laisvės" skaitytojas. Drg. M. P. priklausė prie Lietuvių Literatūros Draugijos, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, Liet. Laisvės Pašelp. Draug. ir Lietuvių Piliečių Kliubo. Taipgi prie Amerikonų Eagles.

Pašarvotas buvo paprastai, kaip privalo darbininkui žmogui, be jokių žibučių. Gėlėm buvo apkrautas karstas, nuo giminių, draugijų ir daugelio pavienių draugų, kurie jį gerai pažino.

8 d. gruodžio įvyko laidotuvės. Nors buvo paprasta darbo diena, bet nemažas būrelis suėjo draugui atiduot paskutinį patarnavimą; trylika automobilių palydėjo į kapines.

Ant kapinių prie karsto trumpą prakalbą pasakė Dr. J. Repšys. Antras kalbėjo d. F. Abekas iš Chicagos, "Vilnies" redaktorius. Jis pasakė gerą prakalbą. Aiškiai nupiešė, kad ir drg. Perednis daug pasidarbavo visuomenei, nepasitenkino vien savo reikalais, dirbo ir dėl kitų gerovės.

Velionis tapo palaidotas ant Forestvale kapinių laisvai.

Paliko nuliūdime žmoną Katriną Perednienę-Cidnovičiūtę ir dukterį Bronę Rego Perednių-tę.

Ilsėkis, drauge Motiejau, amžinai užkastas šioj Amerikos šaltoj žemelėj.

A. Tamošiūnas.

Oakland, Calif.

Mes Irgi Dar Gyvuojame.

"Laisvėj" iš mūsų kolonijos nedaug žinių, nors pagal mažą koloniją, mūsų darbuotė lietuvių tarpe nebloga.

Neseniai pas mus lankėsi draugas Prūseika. Mes jo laukėm ir mūsų laukimas davė nemažai naudos mūsų dienraščiui "Vilniai." Draugas Prūseika vien "Vilniai" padarė virš $400. Dar nemažai aukų buvo surinkta dėlei Sovietų Sąjungos medikalės pagelbos, draugui Jagminui, "Vilnies" radio valandai ir gal kitiem reikalam.

Draugas Prūseika buvo pionierius, kuris pradėjo ilgą maršrutą į tolimus vakarus penketas metų tam atgal. Iki tam laikui mes vis manėm, kad mes taip toli gyvenam, kad ir reikia būti izoliuotiem. Kuomet pirmutinis maršrutas nusisekė, tai po tam jau buvo atvykę draugas Abekas, Andrulis ir

(Tąsa 5-me puslapyje)

Gražūs Spaudos Darbai

Biznio kortelės, gražūs antgalviai laiškam rašyti popieros ir kiti spausdiniai teikia bizniui honaro. Kartu ir kostumerių pasitikėjimas yra daug geresnis, kada į juos atsikreipiama artistiškai paruoštoms apeliacijoms.

●

"Laisvės" spaustuvė turi gražių paveikslėlių, tinkamų tavernams, grožio salionams (beauty shops), statybai, dažymam-painting, siuvėjam ir kitokiem bizniam. Taigi "Laisvės" spaustuvė tikrai artistiškai gali padaryti Business cards, Letter-heads, Bill-heads ir kitokius spaudos darbus įvairiems bizniams.

●

"Laisvės" spaustuvė taipgi padaro draugijoms visokius spaudos darbus: konstitucijas, finansų lapus ir kas tik reikalinga. Atliekamo vertimus iš lietuvių į anglų ir iš anglų į lietuvių kalbas.

●

Už išvertimus ir gražų spaudos darbą "Laisvė" gauna daug komplimentų ir padėkų iš draugijų ir biznių. Nes "Laisvė" turi geriausius spaudos technikus ir kiekvieną darbą atlieka labai rūpestingai.

●

"Laisvės" spaustuvė daro kalendorius bizniams ir turi didelį pasirinkimą gražiausių piešinių ir fotografijų kalendoriams. Pamatykite mūsų sampelius. Paskambinkite Stagg 2-3878 ir "Laisvės" atstovas aplankys jus su daugeliu įvairių sampelių.

●

"Laisvė" parduoda Karinius Taupymo Bonus. Jums belaukiant bus išrašyti bonai ir galėsite neštis. Padėkite savo šaliai apsiginkluoti, taupykite sau pinigus Kariniais Taupymo Bonais. "Laisvės" raštinėje visada galite gauti Karinių Taupymo Stampų po 25c, 50c ir $1.00.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

427 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y.

AMERIKA PRIRUOŠĖ SLAPTUS PABŪKLUS AŠIAI SUPARALYŽIUOT

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

"Mes daužysime statomus priešo submarinus, naikinsime juos pačiose jų stovyklose ir plačiuose vandenynuose. Mes smogsime jų važiuotės keliams, jų pramonėms, jų ginklų ir amunicijos fabrikams, jų orlaivių ir tankų statykloms. Šimtai tūkstančių (Ašies) gyventojų turės išsikraustyti iš sugriautų miestų į kitas vietas. Jie supras, ką reiškia tikrasis karas šiandien. Štai kokio likimo susilauks ir Vokietija ir Japonija."

AMERIKIEČIŲ ORO ŽYGIAI PRIEŠ NACIUS

"Mes iki šiol esame padarę daugiau kaip 1,063 atakas prieš vokiečius, ir iki lapkričio 30 d. tepraradome tik 32 lėktuvus" tuose žygiuose, sakė gen. Arnold. Tomis atakomis mes tikrai sunaikinome 293 priešų orlaivius; turbūt, sunaikinome dar 150 jų orlaivių ir sužalojome 192. Tai yra mūsų bombanešių rekordas, kuriam neprilygsta jokio kito krašto bombanešiai."

Amerikos armijos lakūnai iki šiol nuskandino 51-ną priešų laivą; turbūt, sunaikino dar 21-ną jų laivą ir sužalojo 159-nis įvairių rūšių laivus — karo didlaivius, naikintuvus, žibalinius laivus, krovinių laivus ir kariuomenės transportus.

4,000 NAUJŲ ORLAIVIŲ PER MĖNESĮ

Jungtinėse Valstijose šiuo laiku pastatoma po daugiau kaip 4,000 orlaivių per mėnesį; toliau gi bus padvigubintas šis mėnesinis jų skaičius. O jau dabar Amerika pasibudavoja daugiau orlaivių, negu Vokietija ir Japonija sykiu.

ORO FOTOGRAFIJA

Nauji fotografiniai Amerikos orlaivių prietaisai yra taip ištobulinti, kad "greitieji mūsų lėktuvai, skrisdami 300 mylių per valandą ir 30,000 pėdų aukštyje taip gerai nutraukia paveikslus, jog yra matoma net kiekviena geležinkelio špala," priminė generolas Arnold, nurodydamas, kaip tikrai Amerikos lakūnai pasirinks bombardavimui skaudžiausias vietas priešų žemėje.

"LAISVĖS" VAJUS

(Tąsa nuo 1-mo puslapio)

J. Blažionis ir R. Čiulada, Lowell, Mass.	796
P. Žirgulis, Rochester, N. Y.	785
V. J. Stankus, Easton, Pa.	732
J. Yaskevičius, Hudson, Mass.	712
P. J. Martin, Pittsburgh, Pa.	712
Geo Shimaitis, Montello, Mass.	627
ALDLD 136 kp., Harrison-Kearny, N. J.	627
Baltimorės Vajininkai	601
J. Bimba—J. Matačiūnas, Paterson, N. J.	589
ALDLD Moterų 20 kp., Binghampton, N. Y.	576
J. Rudmanas, New Haven, Conn.	532
S. K. Mazan, Cleveland, Ohio	484
J. Grybas, Norwood, Mass.	456
Dėdė Vincas, Gibbstown, N. J.	432
J. Ramanauskas, Minersville, Pa.	427
S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.	392
A. Valinčius, Pittston, Pa.	324
J. Burba, So. Boston, Mass.	318
J. Striška, Sudbury, Canada	315
D. P. Lekavičius, Pittsburgh, Pa.	294
J. Margaitis, Windsor, Conn.	284
A. Balčiunas, Brooklyn, N. Y.	257
P. Slekaitis, Scranton, Pa.	249
J. Mažeika, Pittsburgh, Pa.	248
J. Urbonas, Pittsburgh, Pa.	229
M. Urba, Easton, Pa.	211
M. Smitravičienė, Detroit, Mich.	210
J. Gavėnavičius, So. Boston,	202
A. Venskevičienė, Cambridge, Mass.	192
A. Marshall, Torrington, Conn.	184
Adelė Bakūnienė, Cliffside, N.J.	168
A. Totorėlis, Hartford, Conn.	168
A. Vinckevičius, Stoughton	164
J. Simutis, Nashua, N. H.	149
V. J. Stankevičius, Wilkes-Barre	144
P. Krutulienė, Plymouth, Pa.	144
A. Kupstas, E. St. Louis, Ill.	132
A. Navikas, Haverhill Mass.	130
V. Smalstienė, Royal Oak, Mich.	120
A. Dambrauskas, Haverhill, Mass.	120
Geo. Urban, Braddock, Pa.	108
A. Sabulienė, So. Boston, Mass.	108
H. Tamošauskienė, W. Roxbury, Mass.	104
M. Slekienė, Gardner, Mass.	96
A. Pipiras, Pittsburgh, Pa.	96
A. Buivid, Dorchester, Mass.	84
W. Lasky, Brocktondale, N. Y.	84
A. Žvingilas, So. Boston, Mass.	84
L. Prūseika, Chicago, Ill.	78
J. Vitkūnas, Nanticoke, Pa.	72
W. Karlonas, Maspeth, N. Y.	64
M. Poderis, Wilkes-Barre, Pa.	60
J. Adams, Grand Rapids, Mich.	58
J. Sekys, Hartford, Conn.	58
Grand Rapids, Vajininkai	56
A. Gudzin, Schenectady, N. Y.	48
F. Wilkas, Wilmerding, Pa.	48
M. Bendinskas, Summerlee, W.Va.	48
V. Kelmelis, Torrington, Conn.	24
E. Cibulskienė, Nanticoke, Pa.	24
M. Klimas, Richmond Hill, N.Y.	24
A. Sinušas, B'klyn, N. Y.	24
P. Jočionis, Detroit, Mich.	24
J. Kalvaitis, Maspeth, N. Y.	24
J. Kaulinis, Maspeth, N. Y.	24
P. Jurkonis, Springfield, Ill.	24
"LAISVĖS" DARBININKAI	
D. M. Šolomskas,	4959
Geo. Kuraitis	269
P. Buknys	122
R. Mizara	116
J. Barkus	79
P. Šolomskas	34

"Laisvės" Administracija.

LIETUVIŲ ŽINIAI

Ar Girdėjote?

Ar žinai, kaiminka, kodėl mes taip greit pasenome? Mat, priežastis yra tame, kad mūsų maiste buvo trūkumas vitaminų ir mineralų. Tad verčiau mes eikime į Sveikatos Maisto krautuvę ir pasipirkime nesugadinto maisto su vitaminais, būtent:

1. VHF Vitamin-B-Complex tabletėlės; maisto ekspertai atrado, kad tai yra būtinai reikalinga dėl palaikymo geros sveikatos, jaunystės ir grožio. Naudingas visiems, bet daugiausia tiems, kurie jaučiasi visados pavargę, nervuoti arba turi nuolatinius galvos skaudėjimus, kankinasi dėl vidurių užkietėjimo ir susidariusių gazų; serga Neuritis, neturi apetito, arba turi didelį palinkimą į Chronišką Alkoholizmą.
2. ENRICH tabletėlės dėl Anti-Anemia, raudono kraujo celių padauginimo.
3. Alfalfa Arbata ir tabletėlės turtinga vitaminais ir mineralais, taipgi gera inkstų valytoja, rūkščių naikintoja ir skausmų mažintoja laike mėnesinių.
4. VHF tabletėlės turintiems aukštą kraujo spaudimą.
5. SODEOM tabletėlės, kurie kenčia Rheumatizmo, Arthritis, Neuritis skausmus dėl trūkumo kūne mineralinių druskų.
6. KAL tabletėlės nervų sustiprinimui dėl tų, kurie jaučiasi nervuoti.
7. P. B. LAX tabletėlės geriausia rūšis nuo laikino vidurių užkietėjimo.
8. N-56 CA-83 tabletėlės dėl Peptic Ulcers, Gastritis . Palengvina skausmus ir sumažina viduriuose gazus ir tokiu būdu duoda progą opai užgyti.
9. VELVETONE CREAM, dėl sausos veido odos; vienas iš geriausių DĖL MERGINŲ ir MOTERŲ. Taipgi parduodami DIABETIC ir REDUCING DIET" maistą, kenuotus vaisius, kurie yra supekinti geriausia rūšis, be kemikalų ir balto cukraus syrupo; ir nesulpuruotus džiovintus vaisius. Naturališkas saldaines; čielų grūdų ruginę, kvietinę, soya duoną ir pyragaičius; Kava, Chocolate Malt, su vitaminais, 100 nuoš. tikrą bičių medų; sudaryta iš Soya pupelių mėsa. Ir įvairių kitokių maisto produktų galite gauti. Maistą ir Vitaminus siunčiame paštu į visus kitus miestus. Rašykite arba kreipkitės asmeniškai. Krautuvė atdara nuo 10 val. ryto iki 9:30 vakare. Sekmadieniais uždaryta.

VITAL HEALTH FOODS
SAVININKAI KANAPORIAI
456 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

Hitleris Pražiopsojęs Progą Užpult Angliją

London, gruod. 15. —Anglijos ministeris priminin-kas W. Churchill pranešė seimui, jog kada vokiečiai sugniuždė Franciją, tuo laiku Anglija teturėjo tiktai šimtą senokų tankų iš viso. Dabar gi anglai turi tūkstantį iki dviejų tūkstančių naujoviškų tankų.

Kodėl Fišė Išplaukė iš Kongreso Komiteto

Washington, gruod. 15.— Atgaleivis republikonas kongresmanas Hamilton Fish, senai žinomas kaip taikstytojas su fašistų Ašim, pasitraukė iš kongreso komiteto užsieniniais reikalais, kuriame jis buvo per 22 metus. Patys republikonai prašė Fišę pasitraukti iš to komiteto, nes jo buvimas ten davė blogą liudijimą apie republikonus abelnai, kaipo Ašies pataikūnus.

Bet tatai nereiškia, kad dauguma tų republikonų būtų kažin kiek geresni už Fišę. Jie tik atsargesni, kuomet stato skerspaines prez. Roosevelto politikai, reikalaujančiai visuotino karo prieš Hitlerį, Japoniją ir Mussolinį.

Kur Tas Michailovič?

Washington. — Ante Pavelič, buvęs Jugoslavijos diplomatas, sakė, jog gen. Draja Michailovič nevadovauja jokiai jugoslavų kovai prieš vokiečius ar italus, ir nežinia, kur pats Michailovičius dabar yra.

(O komerciniai laikraščiai vis tebegarbina Michailovičių neva kaip jugoslavų kovos vadą prieš fašistų Ašį.)

Fašistų Skelbimas

(Tai yra pranešimas iš priešų šaltinių ir gali būti jų propaganda.)

Berlyno radijas teigė, jog keli šimtai amerikiečių ir anglų smarkuolių (reindžerių ir komandų) įsiveržė į šiaurinę Tunisiją, bet vokiečiai, girdi, apsidirbę su jais.

Fašistai pasakojo, būk jie dar pažygiavę pirmyn Tunisijoje prieš anglus ir amerikiečius.

Kovojantieji Francūzai Valdys Madagaskarą

London. — Anglija pervedė civilę valdžią didžioje francūzų saloje Madagaskare Kovojantiem Francūzam su jų gen. C. de Gaulle priekyje.

Karo Stovis Bolivijoj

La Paz, Bolivija. — Paskelbtas karo stovis Bolivijos respublikoj, Pietų Amerikoj, kad geriau suvaldyt fašistus. Bolivijos prezidentas sako, kad jie stengėsi ardyt tvarką ir trukdyt karo reikmenų gaminimą demokratijai ginti.

Romos radijas skelbė, jog talkininkų lakūnai vėl nuметė tuzinus bombų į Neapolį, Italijos didmiestį su svarbiu uostu.

Gal Amerikinė Mina Nuskandino Amerikos Laivą

Washington. — Didelis Amerikos transporto laivas "Calvin Coolidge" buvo nuskandintas gal pačių amerikiečių minos ties Saliamono salomis, kaip spėja Jungtinių Valstijų Laivyno sekretorius Frank Knox. Tuom laivu plaukė 4,000 Amerikos karių, ir visi tapo išgelbėti apart keturių.

Dalis Japonų Pastiprinimų Pasiekė Naująją Guineją

Australija, gruod. 15. — Nors amerikiečiai ir australai ląkūnai sunaikino daugelį japonų, kurie kėlėsi į salą Naująją Guineją, į šiaurių vakarus nuo Gonos, tačiaus priešams pavyko iškelti iš savo laivų tam tikrą skaičių karių į krantą.

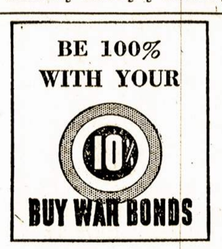

Anglų orlaiviai smarkiai bombardavo japonų karinius punktus Burmoj.

Washington. — Grįžta Maskvon Amerikos ambasadorius Sovietų Sąjungai, admirolas W. H. Standley.

Šiaur. Afrikos srityje talkininkai padegė tris fašistų laivus.

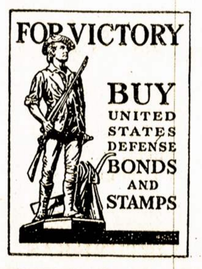

Sandėlis Knygų ir Žolių

KNYGOS:

Gramatika, išmokt angliškai kalbėt, apdaryta	$3.25
Geografija, Žemės Aprašymas, puslapių 464,	$3.00
Basanavičiaus Pasakų Knyga	$1.25
Istorija Seno ir Naujo Testamentų	25c
Raistas, knyga apie lietuvių gyvenimą Chicagoje, dirbančių skerdyklose, pusl. 356, kaina	$1.00
Apie Dangų, Saulę, Žvaigždes	.10
Savizrolas, juokingi skaitymai	.35
Pontsko Piloto Galas	.10
Istorija, abelna — 500 puslapių	1.30
Kunigėlis Kaulinis, Ko Jis Nori	.10
Marių Duktė, graži apysaka	.25
Sapnų Knyga, su paveiks., apd.	1.25
Kabalas, zobovos knygutė	.15
Sapnus Atmena ir Kazyrų Nubūrimai	.35
Tūkstantis Naktų ir Viena — Dalis I	.50
Karvės Nauda ir Gerų Sūrių Padarymai	.25
Kaip Duktė Gyvena Pūstynėje	.25
Neužmokamas Žiedas, graži ist.	.25
Gudrus Piemenėlis, gražūs pasakojimai	.25
Graži Pasakų Knygelė, Vyskupo Valančiaus	.20
Lengvas Būdas Išmokt Angliškai	.35
Sveikata Ligoniams, aprašo visokias žoles	.25
Lietuvių Macochas ir jo darbai	.15
Žolės arbatos formoje, kurios palengvina sekančiuose nesmagumuose:	
Nervų sustiprintojas	.85
Širdies ir Vandeninės Ligos	.60
Užsisenėjusio kataro bei hay fever	.85
Nesišlapink Lovoje Miegant	.60
Aukšto Kraujo Milteliai, 5 unc.	.85
Cukrinės Ligos — Diabetes	.85
Nemalonaus Kvapo	.60
Kad Galėtum Gerai Miegoti	.60
Ramatų ir Sausgėlos	.60
Vyriškumo Pataisymui	.85
Sour Stomach — Heart Burn	.85
Kosulio — Kokliušo	.60
Dusulio bei Mainų Asma	.60
Mėnesinių reguliatorius moterim	.60
Permainų gyvenimo moterims	.85
Pailių Arbata	.85
Mažina Svarumą Nutukėliams	.85
Valo Kraują Nuo Nešvarumo	.60
Reguliatorius Kietų Vidurių	.60
Palangos Trajanka (stambi)	.60

M. ŽUKAITIS
334 DEANT ST.,
SPENCERPORT, N. Y.

Oakland, Calif.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

Jagminas ir pats draugas Prūseika net tris sykius. Taipgi jau sykį turėjome draugą Bimbą nuo laisviečių. Būtų ne pro šalį, kad ir kiti atvyktų į mūsų šalį. Tas suriša mus arčiau su lietuviškais centrais rytuose ir duoda dvigubą naudą, — ne dvigubą, bet trejopą. Vieną, tai finansinė parama mūsų spaudai, antra, tai pamokos mums toli atsiskyrusiems ir, trečia, patiem prakalbininkam gerai susirišti arčiau su tolimų kolonijų lietuviais.

Draugas Prūseika šį sykį buvo, kuomet šalis randasi karo sūkuryj. Pamatė, kiek ir mes prisidedam prie karo laimėjimo ir jo padrąsinimas mums davė daugiau energijos.

Oaklande įvyko pas draugus Burdus pietai, surengti bendrom spėkom San Francisco ir Oakland progresyvių lietuvių. Pasitaikė labai puiki, šilta diena ir stalai buvo nutiesti po atviru dangum. Californijos saulutė nubučiavo susirinkusius ir lėmė santaikos ir pasisekimo tolimesnei darbuotei.

Kadangi daug kaip moterų, taip vyrų prisidėjo prie padarymo šių pietų sekmingais, tai visų neminėsiu, bet aukotojų vardus reikia paminėti, nes sumetė labai gausią sumą pinigų. Aukavo sekamai: B. Baltulionitė, A. Pakrosnis, J. ir K. Jankauskai, M. ir J. Radai, J. Chaplikas po $5, A. Senuta, A. ir K. Mugianiai, M. X., ir M. Adams po $2. J. ir K. Karosai $10, S. Vilkaitė, Dapkus, Puskevich, Baranauskai, M. Prakšaitienė, Valeskiai, Bush, Prakšaitis, J. Koblin, S. Slegeriai, M. Green, Šilkaitienė ir Sutkai po $1. Viso pietų aukų surinkta $56.50. Nuo valgio ir gėrimo pelno $68. Parengimas davė $124 pelno.

Vardu "Vilnies" visiem ačiu.
K. K.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

NEWARK, N. J.

ALDLD 5 kp. susirinkimas įvyks 18 d. gruodžio, 7:30 v. v., Jurginėj salėje, 180 New York Ave. Visi būkite šiame susirinkime ir pasiimkite knygą už šiuos metus. Šiemet knygos nebus pristatymas į namus, nes trūksta geso ir laiko. Todėl dar kartą primenu, būkite patys, gausite gerą naują knygą. (294-296)

BAYONNE, N. J.

Penktadienį, gruodžio 18 d. bus rodomi krutami paveikslai "Raudoni Tankai." Filma gaminta Sovietų Sąjungoj, vaizduoja karą su barbariškais vokiečiais-naziais. Paveikslai bus rodomi Liberty Hall, 329 Broadway. Pradžia 8:30 val. vak. Įžanga 38c (su taksais). — Rengėjai. (294-196)

HUDSON, MASS.

Trečiadienį, gruodžio 16 d., 8 val. vak., įvyks prakalbos. Kalbės "Vilnies" redaktorius, F. Abekas. Bus H. L. Piliečių Kliubo salėje. Šias prakalbas ruošia ALDLD 103 kp. Kviečiame visus dalyvauti. (292—294)

DETROIT, MICH.

Detroito Moterų Pažangos Kliubo priešmetinis susirinkimas įvyks 17 d. gruodžio (Dec.), ketvirtadienį, 8 val. vakare, Draugijų Salėje. Visos narės malonėkite dalyvauti susirinkime, nes bus renkama valdyba sekantiems metams ir yra kitų svarbių reikalų aptarimui. — Rašt. M. Ginaitienė. (293-4)

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavojt įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.
prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU IR SUPRASTI DEMOKRATIJOS VEIKIMĄ

Pilietybės pamokų nauja knygutė, "The Basic Principles of Democracy and Citizenship," parašyta adv. Charles P. Kal, yra sustatyta geriausioje ir praktiškiausioje formoje, į kurią įeina daug iliustracijų, ir taip pat 92 klausimai su atsakymais anglų ir lietuvių kalbose. Knygutės kaina yra 35c; tai mažas investmentas, kuris atneša didelį supratimo ir mokslo dividendą. Prisiųskite 35c į adv. Kal raštinę, 6322 So. Western Ave., Chicago, Ill., arba kreipkitės į "Laisvės" Adm., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., ir gaukite šią naudingą knygutę.

Naudokitės Gera Proga

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiulymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

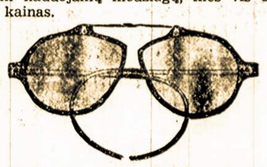

30 Dienų Nuolaida — Akiniai už $7.50

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.

STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija

Įsigykite žiemai anglių, nes į rudenį bus sunkus anglių pristatymas į miestus

★ ★ ★

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Lietuvių Rakandų Krautuvė

GRAND FURNITURE CORP. CHAIRS

Išdirbame ir Parduodame
Geriausios Rūšies Rakandus

Iš priežasties trūkumo materijolų, mes užsiimame taisymu ir perdirbimu kitchen, bedroom ir livingroom sets.

Taisymo darbą tęsime iki karas bus laimėtas.

M. Petraitienė ir Sūnai
409 ir 417 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 7-8451

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

DIREKTORIUS LAIDOTUVIŲ

★ ★ ★

Lūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

★ ★ ★

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa
Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Pasidarbuokite Viso Miesto Rinkliavoje Rusijos Paramai

Viso miesto organizacijoms dalyvaujant ir miesto vyriausybei davus oficialį leidimą ir užgyrimą, šį ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį visame didžiajame New Yorke bus pravesta viešа rinkliava Sovietų Sąjungos paramai. Tai bus užbaigtuvės oficialio "Rusijai Padėkos Mėnesio."

Renkama bus po visokias visuomeniškas ir privatiškas įstaigas, taipgi gatvėse ir po namus — žodžiu, visame mieste. Organizuotai dalyvauja šimtai unijų ir šiaip draugijų.

Lietuvių organizacijos taipgi svarstė tą klausimą ir išrinko arba gavo liuosnoriai nemažą skaičių darbuotojų. Darbuosis ir niekur nepriklausanti, bet trokštanti greitos pergalės ant hitlerizmo lietuviai geros valios žmonės. Kiti, negalintieji pasidarbuoti, be abejo, prisidės aukomis.

Dėžutės Jau Atėjo

Visi galintieji pasidarbuoti rinkime aukų dėžutes prašomi pasiimti Lietuvių Komiteto raštinėj, 46 Ten Eyck St., Brooklyne. Pasiimkite dėžutes iš anksto, kad nuo pirmos iki paskutinės valandos galėtumėt rinkliavų laiką ir progą išnaudoti paramai didvyriškos mūsų talkininkės Sovietų Sąjungos ir prisidėti prie pagreitinimo pergalės.

Rinkliavą suorganizavo ir visos aukos eis Russian War Relief, Inc., įstaigai, kuri rūpinasi teikimu Sovietų Sąjungai medikališkos pagalbos.

Komitetas.

Dvi Dienas Jau Pragyvenom Be Laikraščių

New Yorko spauda, rodos, yra labai galinga, tačiau pereitą pirmadienį ji ant standų nepasirodė, sustojo. Standai tarsi nušluoti ir antradienį. Nėra Hearsto didlapio Journal-American, nėra nei tabloido Mirror. Taipgi nėra nei kitų firmų leidžiamų Daily News, Times, Herald-Tribune, Post, Sun, World-Telegram.

Priežastis — Laikraščių Išvežiotojų Unija paskelbė streiką prieš tuos laikraščius, kurie yra New York City Publishers Association nariais.

Nepaliestas streiko yra PM, taipgi Brooklyne išleidžiamas Brooklyn Eagle, kadangi jie nėra nariais tos Leidėjų Sąjungos. Taipgi išeina eilė lokalinių, įvairiose miesto sekcijose tos apylinkės gyventojams leidžiamų laikraščių.

Streikas nepalietė nei mūsų dienraščio "Laisvės," kadangi "Laisvė" nepriguli prie minėtos sąjungos ir turi savo išvežiotoją, nepriklausomą nuo tos sąjungos sąlygų.

Unijos ir laikraščių leidėjų atstovų posėdžiai-pasitarimai vedami Times Bildinge, New Yorke.

Reikalauja algų pakėlimo, vakacijų su alga, neatleidinėti iš darbo.

Merginos unijistės, Urmu, Mažmenomis ir Departmentinėse Krautuvėse Pardavinėtojų Unijos narės modeliuoja paryktines gražias darbines uniformas neseniai įvykusioj Tarptautinėj Moterų Ekspozicijoj Madison Square Gardene, N. Y.

Lietuviai Kariškiai Atsiuntė Laiškų

Lietuvių Moterų Apšvietos Kliubas yra gavęs nuo lietuvių kariškių pluoštus įdomių laiškų. Jie tuos laiškus atsiuntė atsakymui į pasveikinimą Kalėdomis, kurį Moterų Kliubas jiems pasiuntė. Pasveikinimų pasiųsta virš 80.

Moterys kliubietės, mezgėjos ir jų rėmėjos kviečia ir kitas moteris atsilankyti į jų susirinkimą šį ketvirt., gruodžio 17-tą, 419 Lorimer St., kur bus skaitoma daugelis tų laiškų, taipgi bus raportai iš sekmingo baliaus, rengto tam tikslui, ir kiti svarbūs darbai, kuriuos kliubietės dirba. **K-tė.**

Jauniausias Mišiūnas – Smarkiausiu Kariu

Gruodžio 3 d. liuosnoriu įstojo kariuomenėn, į marinus, Edvardas Mišiūnas, gerų Laisvės rėmėjų ir skaitytojų, Stanley ir Onos Mišiūnų, jaunesnysis sūnus. Draugai Mišiūnai, kaip žinoma, yra puikiosios Paramount kabareto, Brooklyne, įstaigos savininkai. Edvardas tapo išsiųstas lavintis į North Carolina. Linkėtina jam geriausios sekmės, nugalėti mūsų krašto ir žmonijos priešus, ir laimingai didvyriu grįžti sveikam namo.

Frentas.

Visi Turi Nešiotis Drafto Kortas

Brigadyrius gen. Ames T. Brown, New Yorko Valstijos Parenkamosios Tarnybos direktorius, patvarkė, kad visi ir visuomet privalo su savim turėt vėliausią drafto klasifikacijos kortą apart registracijos kortos.

REIKALAVIMAI

Reikalinga suaugusi pora prižiūrėti 42 šeimynų namą ir garą. Gaus $70.00 į mėnesį. Taipgi 3-jų kambarių apartmentą. Pageidaujama, kad būtų patyrę prie to darbo. Kreipkitės į 403 Hewes St., Brooklyn, N.Y., Apt. 3. (290-295)

Reikalingas džianitorius prižiūrėjimui 25 apartmentų namo garu apšildomo. 5 kambariai gyvenimui ir alga. Nathan, 195 Vernon Ave., Brooklyn, N. Y. Kreipkitės bile dieną savaitėje rytais arba vakarais. (293-5)

Reikalinga moteris dirbti prie namų prižiūrėjimo, paprastas virimas. Mes esame dirbanti pora su dviem vaikais lankant mokyklą. Geras atlyginimas. Telefonuokite rytais: Windsor 6-9849. (294-296)

Reikalinga "operators ir finishers" vyrų ir moterų dirbti moteriškų paltų, (ladies' coats). Atsišaukite: Frank Campisi, 116 Suydam St., Brooklyn, N. Y., Tel. GL 5-5354. (294-296)

Sutikite Naujus Metus Su Aido Choru

Kur jaunimas, ten ir grožė —štai dėlko daugelis brooklyniečių Naujų Metų laukiant atsisako nuo vaišingiausių pokilių, o nori praleisti paskutinį senų metų vakarą ir sutikti Naujus Metus su Aido Choru, su jo dainingu jaunimu, su dailę mylinčiais choristais ir jų draugais.

Aidas visuomet savo svečius pasitinka su dainomis. Priedams, jie suruošia masinį dainavimą ir taip visi sutinka Naujus Metus smagioje dainoje, "užsimiršę savo rūpesčius, vargus."

Aido Choro Naujiems Metams sutikti pramoga įvyks gruodžio 31-mos vakarą, Laisvės salėj, 419 Lorimer St. Brooklyne.

Neužilgo Atidarys L. I. Gelžkelio Subway

Baigiama statyba ir gruodžio 28-tą ruošiamasi atidaryti naują sekciją Long Island gelžkelio subway—žemėn įleisto kelio. Tas naujas kelias prašalins per 4 ir šeštadalį mylių važiavimą-ėjimą skersai gelžkelio bėgius prie Atlantic Ave., East New Yorke.

Gruodžio 28-tą bus paleistas pirmas traukinys naujuoju keliu, o tuomi pradėjus naudotis panaikins senuosius bėgius, iš kurių bus apie 7,000 tonų laužo karo reikalams, taipgi laikinuosius naujo kelio bėgius, iš kurių prisidėsią dar apie 2,400 tonų metalo.

Prašalintoji nuo skerskelių signalų sistema paliuosuosianti karo reikalams bent 250,000 svaru vario.

Atlantic Ave. projektas, lėšuojąs $23,000,000, buvo pradėtas statyti spalių 13-tą, 1939 m. Juomi prašalinama 20 skerskelių per gelžkelį. Apart saugumo, tas sutaupo daugybes valandu laiko miesto gyventojams, kurie prie tų skerskelių pravažiavimo ar praėjimo kas metai turėdavo prastovėti valandų valandas, kol praleisdavo traukinius.

Atidarymu šios sekcijos dar ne viskas baigta, dalis kelio dar bus baigiama tik apie vidurvasarį.

MIRĖ

Clement Januška, 69 metų amžiaus, gyvenęs 39 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y., mirė gruodžio 13-tą, Cumberland ligoninėj. Bus palaidotas gruodžio 16-tą, 10 val. ryte, Most Holy Trinity kapinėse. Pašarvotas pas graborių J. Garšvą, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Priedas Prie Richmond Hill Vakarienės

"Laisvės" reporteris aprašė apie Literatūros Draugijos 185 ir LDS 13 kuopų vakarienę, įvykusią Daukanto patalpoj. Todėl čia reikia tik priedą pridėti. Žmonių buvo daug ir kurie neturėjo išanksto tikietų nusipirkę reikėjo kaikuriems prie durų atsakyti, nes vietų jau nebuvo. Šios kolonijos rengėjai maž-daug rengia vakarienes dėl tiek žmonių, kiek tikietų išanksto išparduota. Ir tik taip rengiant vakarienės gali būt sekmingos.

Tikietų platinime daugiausiai pasidarbavo 185 kuopos narė draugė M. Sprainienė. Gaspadinės buvo sekamos: Vinikaitienė, Misevičienė, Sadauskienė, Jakštienė, Paukštienė; joms pagelbėjo E. Jeskevičiūtė ir J. Vitartienė; taipgi nemažai padirbėjo B. Misevičiūtė. Prie stalų patarnavo Rūta Paškevičiūtė, Olga Baltrušaičiūtė ir Emilija Klimaitė. Varde rengėjų visoms tariu širdingai ačiu.

Reikia priminti, kad laike vakarienės pirmininkas iškirto Alekui Veličkai "didelę kiaulystę." Sužinojęs, kad ta diena Velička mini savo gimimo dieną, pranešė apie tai visiems svečiams ir viešnioms ir pridūrė, kad tai ne paprasta gimimo diena, bet jubilėjinė--50 metų. Čia tai ir buvo iš pirmininko pusės "kiaulystė," nes Veličką, dailiosios lyties akyse, pasendino net dvejais metais, nes jis, tikrenybėje, apvaikščiojo tik 48 metų gimimo dieną. Už pasendinimą drg. Veličką atsiprašau, o dailiajai lyčiai pranešu, kad jis dar nėra toks senas, kokiu jį perstačiau laike vakarienės ir susitikę Aleką nesusiraukite, bet nusišypsokite.

V. Paukštys.

Piliečių Kliubas ir Šiemet Sutiks Naujus Metus Šauniam Bankiete

Kliubiečiai ir jų draugai didžiumoje turi pasidarę planus sutikimui Naujų Metų. O tie jų planai yra — vieniems gerai pasivaišinti, kitiems svečius pavaišinti Naujų Metų sutikimo metiniame bankiete, kuris, kaip ir kas metai rengiamas kliubo naudai savo patalpose, 280 Union Ave., Brooklyne, gruodžio 31-mos vakaro 8:30.

Bankietui bilietas $2.50. Juos reikia įsigyti iš anksto, nes prieš pat bankietą visuomet jų pritrūksta. Gaunami pas kliubo gaspadorių Zakarauską ir pas kitus kliubo veikėjus.

Biznieriai, skelbkite savo biznį dienraštyje "Laisvėje"!

S. Vasiliauskas Mirė Nuo Sužeidimo

Stasys Vasiliauskas, so. brooklynietis, pereito šeštadienio vakarą, 8:30 val., buvo parmuštas automobiliaus ant gatvės prie 4th Ave. ir 25th St., Brooklyne. Nuvežtas Kings County ligoninėn, jis mirė apie 10 val. tą patį vakarą.

Vasiliauskas dirbo žydų Washington kapinėse ir gyveno netoliese savo darbo.

Velionis priklausė Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 50-toje kuopoje, So. Brooklyne, kuri rūpinasi ir jo palaidojimu. Ar jis čia turi kokių artimų giminių ir iš kur jis paėjo iš Lietuvos, kuopiečiams kol kas nežioma, gal bus išaiškinta ir pranešta vėliau. Jeigu randasi, dėl daugiau informacijų lai kreipiasi į laidotuvių direktorių F. W. Shalins (Šalinską), kuris prižiūri laidotuves.

Vasiliauskas pašarvotas šermeninėj kampas 21st St. ir 5th Ave., So. Brooklyne. Laidos ketvirtadienį, gruodžio 17-tą, 2 val. po pietų, Alyvų kalnelio kapinėse. *M. Kulikienė.*

Gražus Dainų Koncertas Town Hall

Vivian Collier, paskilbusi negrė dainininkė soprano, gruodžio 16-tą duos dainų koncertą Town Hall, vienoj iš žymiausių koncertinių salių, New Yorke. Ji randasi 113-123 W. 43rd St., tarpe Broadway ir 6th Ave. Pradžia 8:30 v. v. Įžanga nuo 83 centų iki $2.75.

Dainininkė Collier yra gimus New Yorke ir mokslus ėjus Juilliard muzikos mokykloj ir Howard Universitete. Yra daug koncertavus salėse ir dainavus N. B. C. visos šalies radijo programose, taipgi pasižymėjus Gershwin'o veikale "Porgy ir Bess." Ji dainuos žymiųjų praeities ir šiandieninių kompozitorių kūrinius.

New Yorko valstija pereitu pusmečiu išpirkus 11 milionų vertės karo bonų. Kvota buvo $8,500,000.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasiokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!
TURIME GERŲ VYNŲ IR DEGTINIŲ
Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
Stai adresas:
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

Clement Vokietaitis
Lietuvis Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRiangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7179

NOTARY PUBLIC
TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

★ LIETUVIŠKAS ★
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Importuotų ir Vietinių
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
JUOZAS ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
Geral Patyrę Barberial

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsit Brooklyne, užeikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th ST. BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevelterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

Pirkite Kalėdų Dovanas Dabar

Maži rankpinigiai palaikys jums bile daiktą
Kalėdų Dovanom
Pamatykite mūsų Kalėdinių dovanų departmentą
ATEIKIT PASIRINKIT KALĖDINES DOVANAS DABAR

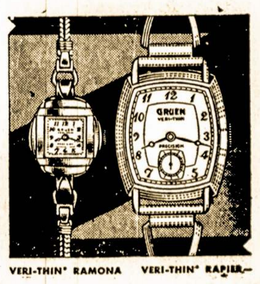
VERI-THIN® RAMONA VERI-THIN® RAPIER
ROBERT LIPTON
ATDARA VAKARAIS.
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-2178